Ն՝ 1282

1881 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22—23 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷԱՒ

ՊԷՏԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՐԷՍԱՐ

ՄԷՎԱՏՍԸ ԲՈԼԻՍՊԻՏԻՆԷ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԻԼԻՏԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ԶՄԻ ԶԱՋԷՊԱՆ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 ղուրուշտան

ՍՊԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը պալըգ . . . . . 90 »
Իւչ պալըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ

Բոսթա իլէ իրսալ օլունճաղլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը պալըգ . . . . . 110 »

30 Բարա

ԻԼԱՆՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պահէր պաքըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէյէ 5 ղրշ
Գիւնէաւ սահիֆէյէ . . . 2 »

ԻԽԹԱՐ . Պանգա , Շերքէթ վէ սուրու պարրաֆիյէյէ պիտ .

2 վէ 3 իւնճիւ սահիֆէյէրէ . 6 ղրշ.
Գիւնէաւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանթա պայրը բաղարլըգ օլուր :

Մէվատսը նաֆիսյա տայիր պէնտլէր մէճմանէն գապալ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իստէ օլունմայաճաղ :

30 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպասսը, Սթամպօլոսա Պապը Ալի ճաուտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօղէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանրը ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆիֆիյէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեֆիֆիյէյի մէքթուպիպին տախի անը նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԱՆԷ 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԿԻՒՆԷԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

61 ԻՆՃԻ ՊԷՆՏ

Թէէմինէն պէէան օլունտուղընա կէօրէ , անգարիպ սուտտրը մունթազէր օլան իրատէի Սէնիյէէ թէվֆիգէն , ըսլահաթըն իճրասը իչիւն Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշանըն էրմէնիսթանտա պէզիլիք գօմիսէր նասզ ու Թաւրէի օլունճաղընա տաիր եէնիտէն թէվթուր վար տրը ։

(Լէմանը)

—

Մունդարջը ալարզը մալիմաթա կէօրէ, պունտան ագտէմ բէթէրսպուրկ սէֆիրի օլուպ մուախխարէն Ավսթրիա-Մաճարիսթան իսրիճիյէ նազրը թարին օլունան գոնթ Քալնօքի՝ վէտանամէսինի Զորա թագտիմ իւզրէն բէթէրսպուրկա կիթտիյինտէ , Շարգ մէսէլէսինին թէֆէրրուաթը , վէ պիլխասա էրմէնիսթան իլէ Պոսնատան տօլայը Ավսթրիա-Ռուսիա վէ Թիւրքիա միւնասէպաթը միւթգապիլէրի հագգընտա Ռուսիա իմբէրաթօրը վէ ժէնէրալ ինեաթիճի իլէ միւլագաթ իտէճէքտիր։

—

Պու սապահքի Վաշինկէրէք թազմինաթը գօմիսիոնու վէ կէրէք տուրլանթ միւզաքէրէսի հագգընտա մալիւմաթը աթիյէսի վէրիւրը .

Թազմինաթը հարպիէ գօմիսիօնընը էվվէլիսի կիւնքի իճթիմաընտա թազմինաթ իչիւն թախսիս օլունան վարքիտաթը սուրէթը իտտարէսի հագգընտա միւզաքէրաթ ճէրէճեան իլէմիշ տիր։

Տարիներիմիզ վէքիլէրիյէ Ռուսիա մուրախխասլարը պէյինտէ իտիլէն թաթիի էճքեար իւզէրինէ Ռուսիա գօմիսէրլերի թազմինաթը հարպիէ իչիւն թախսիս օլունան վարիտաթն տաինէրիմիզ վէքիլլերի թարաֆընտան իսթիհսալ օլունմասընը թէբլիճ իլէմիշլէր, վէ չինքի տաինէրիմիզ թախսիս օլունան վարիտաթը իտարէ իչիւն մէմալիքը տէվլէթը Օսմանլիյէնին հէր թարաֆընտա ահվալ վէ ումուրը ճարիյէյէ վագրճ մէմուրլար պուլունտուրլմագտա օլաուրունտան , թէղերմը մէսարիֆ իմմէքսիդին թազմինաթ իչիւն թախսիս օլունան վարիտաթն իսթիհսալինէ մուվաֆֆագ օլունճաղը , վէ ֆագաթ թահսիլաթը մէզքուրէյի եաւրընզ պէլտանը մէչհուրէտ չիպէլերի օլան պանգան Օսմանի պիր թագըմ եէնի մէմուրլար նասպընա մէճպուր օլաճաղընը , վէ հաթթա պու պատէ իտարէի տուլուն կիպի պիր իտարէի ըսամիյէտէն թաւէպ օլունմաճաղ պիր թագըմ թէքլիֆաթա պուլունուլուրզընը պէէան իյէմիշլէր տիր։ Իտարէի Սիմթէ միւտիրի Մ. Լանկ՝ իմթիհազ օլունճաղ գարար իւզէրինէ պէճանը էճքեար իյէմիշ տիր։

Տարիներիմիզ վէքիլէրիյէ մուրախասլարմրզ պէյինտէ իտիլէն միւզաքէրաթ վէ վէրիլէն գարարլար իւզէրինէ մուգավէլէի գաթիյէսին թանզիմինէ մէմուրաթուելթու վէթէնտորի էճէնտի հազրէթլէրինին թահթը ըրեասէթինտէ պուլունան իքինճի գօմիսիօն՝ քէզալիք էվվէլիսի կիւն թոգլանըպ , թանզիմ օլունան լաեէհա գրաաթ իտիմիշ տիր։ Միւշարիւլ.յինին թանզիմ իյէտիլի լաեէհա՝ ինկիլթերրատա տաինէրիմիզ վէքիլի պուլունան Մ. Պուրգ թարաֆընտան թանզիմ օլունան լաեէհայը գըսմէն թաատիլ իթմէքտէ իսէ տէ , մուգաբրէթրէթրն էտասընա ասլա տօգունմամագտա տրը։

Մամաֆիհի տաինէրիմիզ վէքիլէրի հիսապաթ ճէտվիլը (ճէտվիյէր) մախսուսէլերինին միւզաքէրէսինէ թաալիգ օլունմուշ օլան պազը մէվատտրն թաատիրինի թաւէպ իթմիշլէր տիր։ Մուսմանիլէյհիւմ վէքիլլէր՝ թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէի գաթիտէ հիսապաթրն էտասը տէրճ իտիլմէսինի թաւէպ իյէմէքտէ տիրլեր։ Միւշարիւլէյհ վէթէնտորի էճէնտի հազրէթլէրի տախի՝ հիսապաթը մէզքուրէնին մուգավէլէնամէի գաթի յայէհասընա իլավէ իթմէսինի վատ պույուրմուշլար տրը։

Վուգուզ պուլաճաղ սօն իճթիմատէ Մ. Պուրգ իլէ Մ. Վաֆրէյին իտարէի ինհիսար հագգընտա վուգուզ պուլան թէէլիֆլէրինէ պիր ճէվապ իթմասը յա միւզաքէրաթա խիթամ վէրիէճէք տիր։

—

Գուրէնին մալիմաթրնա կէօրէ, թազմինաթը հարպիէնին թէսվիյէսինէ մուխասսա օլան հավալէլէր՝ էքի պանգա եանի պիրի Օսմանը վէ տիկէրի պիր Ռուս պանգասը վասէթասը յա թէսվիյէ օլունճաղ տրը։ Անճագ Ռուսիա պանդասընը եէրինէ սատէճ պիր Ռուս մէմուրու տա օ իչի կէօրէպիլէճէք տիր։

—

Նուէնալ Զայնուէկ նամ Ալէման ակէլթասը՝ գոնթ Հէրպէրթ Պիզմարգին ինկիլթերրայա վուգուպուլան մէմուրիյէթի հագգընտա Բաբէ նամ կազէթանրն միւթալէաթընտան պահս իտէրէք պէրվէճէճը աթի պէեանը էճքեար իտէեօր։

«Ֆրանսա իլէ ինկիլթերրա արասընտա մուալլագտա օլան Մըսրը մէսէլէսինէ իւչիւնճիւ պիր տէվլէթ միւտախէլէ իթմէեճէք տիր։ զիրա միւշարիւէյհիմա իքի տէվլէթլէր՝ Թունուզ մատտէսինտէն տօլայը Մըսրը վէ Թարապըլուսը Ղարպ մէսէլէսի իւզէրինէ եա զաթէն ուզաշմըշլար տրը , եաթատ ասլա ուզաշմայաճաղլար տրը։»

(Լէմանը)

—

Իրան Քիւրթիսթանընտա վագը Սիւննէ միլլէթինտէն Աբէրէ կազէթասընա եաղրտրզընա կէօրէ , Միւլէյմանիյէ սանճաղը տաթիրինտէ կիւլանպէր գայմագամը ճաֆ Մէհմէտ բաշանրն մախսուսլարը Մահմուտ վէ Օսման պէյլէր՝ տաիմա Իրան հուտուտրնա հիճրիմ իտէրէք , Մերիվան գարիյէլերինի եաղա իթմիշլեր տիր։ Մուսմիլէյհ Մէհմէտ բաշա Համնտա եէզրեասընրն համի վէ մունլերի իմիշ։

—

Մէքքէտէ Ալրապ աբիվարիլերի հաճիլէր իւզէրինէ , ճիճիմ իտէրէք 80 տէվլէթլերնի զապտ իթմիշլեր վէ տիկէր պիր մահալտէ տախի 7 տէվլէթլերնի չամշըլար տրը։

Ալրապլարընն ֆէսատալարը արթմագտա իմիշ։

Եավէրը հազրէթը Շեհրիեարի ճիտտէյէ վէ պատէհու Մէքքէյէ պիլվիրուտ վալի բաշա հազրէթլերինէ միսաֆիր օլմուշ տրը։

ՏԱՀԻԼԻՒԷ

Թէպտիլը ապ ու հավա զրմրընտա Պէյրութա կիտէճէկինի եազտրըմըզ զաթը հազրէթը Շեհրիեարինին հէմշիրելերի Նաիլ Սուլթան հազրէթլերի՝ մայէթլերինտէ վալիտէի միհթերէմլերի վէզվզլերի Մեհմէտ բաշա հազրէթլերի պուլունտրգլարը հալտէ, չեհրը մէզքիւրէ մուվասէլէթ իյէմիշ , վէ Սուրիա վալիսի Համտի բաշա , ճէպէլը Լիպնան միւթէսարրըֆը Ռիսմէթէմ բաշա վէ Պէյրութ գօմանտանը էմին բաշա հազարաթը վէ մէմուրինը սարէ թարաֆընտան իսթիդաալ օլունմուշլար տրը։

Սուլթանը միւշարիւէյհանընն մուվասէլէթ իյէտիլի կիճճ չեհր տօնատըլմըշ տրը։

—ճիտտէնին վալի գայմագամը իլան իթտիհիմիզ վէճհլէ , Միւլէթ մէճլիսի ումումիսինին նախաքննիչ Դիւանլարը իլէ վարչական խորհուրդ միւթթահրաէն ճուսման էրթէսի կիւնիւ Գալաթասարայ խորհրդարանընտա ադտը իճթիմա իտէրէք , Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին խսթիֆասը իւզէրինէ՝ իճրան միզաքէրէ միւշարիւէյհ հազրէթլերինին խսթիֆասը միլլեթճէ գապկի գապուլօլմասընը զաթէն տէրքեար պուլունտուղընը նազարը տիգգաթա արժըգան տրը։ Միլլէթ մէճլիսի ումումիսի տախի՝ տէֆաթէլ օլուտզու կիպի , պունտան պիր գաչ այ մուգատտէմ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինին վէրտիկի իսթիֆա հազգընտա քէնտի բէյը գաթիսինի պէյան իթմիշ տիր։

Լարին Բաթրիգը միւշարիւէյհ հազրէթլերի իսթիֆասընը Պապը Ալիէ թէպլիզ իթմէքլէ պէրապէր Միլլէթ մէճլիսի ումումիսինէ տախի թէպլիզ իթմիշ օլտուղունտան, իչպու իսթիֆա մէսէլէսինին մուամէլէի լազըմէսի միւքէմմէլ պուլունմագ իւզրէ, մէճլիսի մէզքուրէ արզ օլունմասընա մուտտիյէհիմդի ուանլար իլէ վարչական խորհուրդ գարար վ ըմիշլեր տիր։ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի կէլէճէք բէնճ չէնպիհ կիւնիւ Գալաթասարայ իճթիմա իտէճէք տիր։

—

Իչիթտիհիմիզ էօրէ , տիւնքի բազար կիւնիւ տախի միւթէպրանը միլլեթտէն իպարէթ պիր հէեէթը մէպուսէ իսթիֆա մէսէլէսինին տօլայը խասքէօյտէ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինին նէզտինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Տիւնքի կիւն Միացեալ ընկերութիւնին կեդր. ժողովընտա էքսէրիյէթը լազըմէ պուլունմարզընտան , իճրան միզաքէրէ իմմէքսիզին տաղըմըշ տրը։

—

Ս. Երուսաղէմիաբանլարընտան ախիրէն Տէրսաատէթէ կէլէն Արժ. վահան վարդապետ , քէնտի մէմլէքէթինէ կիթմէք իւզրէ նէ պիր սէօզ վէրմիշ վէ նէ տէ պու պապատ պիր թավսիյէնամէ թաւէպ իթմիշ տիր։ Անճագ իչիթտիկիմիզէ կէօրէ , ըուհանիի մուամիլէյհ՝ մէսէլէի մալիմէտէն տօլայը արզ իթտիկի բարօրթօսը միլլեթ մէճլիսի ումումիսի թարաֆընտան նազարը տիգգաթա արընարգ քէմալը ատաէթէլէ իճրատ իչճապտա պազըլընճայա գատար, ըսթամպօլտան պիր եէրէ կիթմէմէեէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Պիրատէրինի Ս. Երուսաղէմտէ էվէնտիրմէք իսթէտիկինէտէն նաշի Ս. Յակոբ վանքընը պրագրպ Պէյրութա կիթմիշ օլան Արժ. Դէուոնդ վարդապետին Ս. Երուսաղէմէ ավէթ իթտիկինի Տէրսատէթ միլի կապէթալարընտան պաղըլարը նէշր ու իլան իթմիշլէր իսէ տէ , ալարզըմզ մալիմաթը մէվսուգէեէ կէօրէ , մումիյէյհ վարդապետ հէնուզ Պէյրութա պուլունմագտա իմիշ։

—

Մարսիլիատա պիր Մկրտութիւն այինի իճրա իթմէք իւզրէ Բաթրիգ Ամեն Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինին էմրի մուճիպինէճ չէհրը մէզքուրէ կիթմիշ օլան Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի բարազալարընտան Արժ. Տ. Սահակ քահանայ մահալլի միլլեթտաշլարըմզըն թալէպի իւզէրինէ 7 լիրա մասրաֆ օրատա դալմըշ վէ իսթիֆասընը Գալաթա թաղ. խորհուրդընա իրսալ իթմիշ տիր։

—

Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութիւնա իանէթէն քիչատա օլընճաղը տէֆթէթ իլան իտիրմիշ օլան ըսիմսէրկիսինէ լազըմ կէլէն թէտարիքեաթ քէմալը կէրմի իլէ իլէրի կէօթիւրիլիպ , պիր թագըմ մէշհուր ըէսսամլար էսէրլերի Պէյօղլունտա Գալաթա Սէրայը գարընտա քեանի Մ. Կրօնպագրն մունթազամ վէ միւզէյէէն սալօնունտա թաալիգ իտիյմէէ պաշլանըմըշ , վէ պու սէրկինին դէեկտ. 17/13 տէ քիչատրնա գարար վէրիլմիշ տիր։

—

Ճումատա էրթէսի կիւնիւ «Ընծայումն Ս. Աստուածածնի» եօրթուսու օլուպ , խասքէօյտէքի Գալֆատան Որբանոցըն եէվմը մախսուսը օլմագ միւնասէպէթի իլէ , մէզքուր Որբանոց միէսսէսէ վէ միւտիրէի միւշիրգէսի Սբրուհի Ն. Գալֆատան Մարտարէտին տավէթի միճիպինճէ Արարատկիր Առաջնորդը Գեր. Տ. Եղնիկ եպիսկոպոս տիւնքի բազար կիւնիւ խասքէօյտէ Ս. Օտէփաննոս քիլիսէսինտէ խայիճէ ճէմաաթը հազրը պուլունտուղու հատէ էբբէրոտ ուսուլինճէ մուլիանթան սուրէթատ գուտտասը Շերիֆ թագտիս իթմիշ վէ պիր սաաթ գատար ահվալէ միւնասիպ պիր տրդվէրմիշ տիր։

Բէք մունթազամ սուրէթատ իճրա իտիմիշ օլան մէզքուր գիւնէթը բոհանիյէնին խիթամընտա ալայ իլէ Գալֆատան Որբանոցա կէտիլիպ , օրատա մուամիլէյհ եպիսկոպոս պիր խաչահանգիստ տուվասը իճրա իթտիքտէն սօնրա , զըզ շակիրատա էրմէնիճէ , թիւրքճէ վէ ֆրանսըզճա նութգլար կրատ իթմիշ , վէ միլլի նաղմէլեր թէրէնիւմ իլէմիշլեր տիր։ Պատէհու , էվվէլճէ իլան օլունան վէ մէմ.թթիւի մէզքուր Որբանոցա այիտ օլան Պազար քիչատա օլունուպ , կէրէք չակիրատանը էլ հիւնէրլերի վէ կէրէք պազը գէվթը համիրթմէնտանը իհտա իլէտիկի էշեահ մուսանանա էնզարը ամմէյէ թէշհիր իսիլէրէք , պազը քիմէնէլէր էշեահ մէզքուրէտէն միւպալէա իթմիշլեր վէ պու սուրէթլէ Որբանոցա պիր մուավենէթտէ պուլունմուշլար տրը։

—

Միլլէթիմիզ թիւճճարանընտան Յովակիմեան Գառնիկ էֆէնտի կէչէն այ իրմասլահաթ Մանչէսթրա կիթմիշ օլուպ , տիւնքի կիւն Սիամպօլա ավտէթ իթմիշ տիր։

—

Գումգապուտա սաքին օլուպ , Պալըգճը էսնաֆը միւթէպէրընտան վէ թաղական խորհուրդ ազասընտան պուլունան Հաճի Բակոր աղայը գաթի իտէն Այդրէասա նամ գաթիլ իլէճ իլ խսթինթագ հապտան չըգարըլըպ մահալը մախսուսա կէօթիւրիւլիւր իքէն ֆիրար իյէմիշ տիր։

—

Ճումատա էրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ իլան իթտիկիմիզ վէճհ իլէ , Պէյօղլու բօյնս միւտիրի Պահրի բաշա հազրէթլերի՝ Բաթրիգխանէին թագրիրի իւզէրինէ , եէվմը մէզքուրատ Ֆոր տէ- Ֆոֆը մուհարբիյէրինտէն Ահմէտ էֆէնտինին զէվճէի մէթրուքէսի խանէսինէ պիր մէմուր իլէ պազը զաթիյէ նէֆէրատը իրսալ իթմիշ , վէ հէր նէ գատար մուխալէֆէթ իպրազ իտիմիշ իսէ տէ , էֆէնտիի մուամիլէյհին 5—6 եաշընտա քէրիմէսի պալընպպ բէտերինէ թէլիմ օլունմուշ օլտուղունու մաէլմէմունիյէ խասպէր ալմըշըզ տրը։

—

. . . Խմբագիր .

Պրուսայի համբաւաւոր աղգայիններէն Մեծ. Յակոբ էֆ. Ղուկասեան այսօր տեղւոյս Լուսաւորչական աղգ. վարժարանն այցելելով նոյն վարժարանի երկաբ. ուսանողաց կըրթութեան հոգ տանող բղնուեաց ընկերութեան հանեցաւ նուիրել աղգասիրաբար մէկ Օսմանկի , որոյ վասն լիդմաց յիշեալ վարժարանի մէջ պատսպարուող 300ի մօտ երկսեռ աշակերտելոց հրապարակաւ շնորհակալութիւն նիս կը յայտնեմք։

Ի դիմաց ցնօրէն ժողովոյ
Բզնունեաց Ընկ.

Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Խ. Ռուբէն Գ. Մ. Վարդանեան
1881 նոյեմ. 20
Ի Պանտրմա

—

ՄԷՐՀՈՒՄ ՕՏԵԱՆ ՊՕՂՈՍ ԱՂԱՆԸՆ ՎԱՍԻԵԹԵՆԱՄԷՍԻ

Կէչէն կիւն եաղմըշ օլուուղունմագ մատտէի մէզքուրէ հագգընտա չուաթիտէքի իքինճի մէքթուպը տախի ախշ իթմիշ օլտուղըմզդան , պու պապատ կէրէք մէրհումը մումիյէյհ վերէսէպինին վէ կէրէք Ադդ. Վարչութիւն վէ պիլխասսա կրթական խորհրդական էֆէնտիներին նազարը տիգգաթը թէքրար պէ թէքրար տասվէթ իլէ , պիր վասիյէթ սահիպլերինին մուգատտէս օլան չու մագսէտը խայրընը պիլա թէքեասիլ իճրայէ հիմմէթ օլունմասը ֆէրիգէի ինսանիյէթ օլտուղընը իսթար իտէրիզ .

. . . Խմբագիր Տէր ,

Բարեբիչատակ Օտեան իւր կենդանութեան 70,000 ղր. յանձնած է Գարակէօմրիւկի թաղ. խորհրդին կտակելով , որ նորա շահովը նոյն թաղի և երկու Մայթայի աղքատիկ տղոց դպրոցական պէտքերը հոգացուին. սակայն ինչպէս որ միշտ ականատես գտնուած եմ , ցաւալի է ըսել , թէ յիշեալ կարևոր կտակը ցայսօր անգործադրելի մնացած է , և թէ թաղ. խորհուրդ , թէ Ազգ. Վարչութիւն և թէ բարեբիչատակ Օտեանի ազգասէր ժառանգորդք այս մասին անփոյթ կեցան , և կտակն միշտ անգործադրելի մնալով , երկու Մայթայի աղքատիկ և փոքրիկ տղայքը մանաւանդ ձմեռ ժամանակ ամեն օր քառորդ մը ճամբորդելով կուգան նախ ի Գարակէօմրիւք , և հոն՝ որպէս զի մինչև որգարակէօմրիւկի փոքրիկ տղայքը ժողովին չատ անգամ ձիւնի և անձրևի տակ չտեղուն ոտքրն ու դլուխն բաց , անձն կիսամերկ և առնուազն կէս ժամ ըսպասելէ ետև դողալով դողդողալով մինչև Սալմանթօփուկ մէկ քառորդ ևս ճամբորդելով , հոգիս մէկ ժամու մէջ կը հասնին վարժարան , և նմանօրինակ տանջանօք կը դառնան ի տուն օրը երկու ժամ ճամբորդելով . այս մասին թաղին մէջ չատ տրտունջ և վէճեր եղած են , և դեռ երկու օր առաջ ներկայ Թաղ. խորհրդոյ օրով եղաւ , այն պատճառաւ որ թաղեցւոցմէ ոմանք յիշեալ տղայքը Թաղ. խորհրդոյ գիտութեամբ Գարակէօմրիւկի վարժարանը դրած են , ուր թէ տղոց թիւը խիստ քիչ է , և թէ դպրոցը նախակրթական վիճակի մէջ է . սակայն Թաղ. խորհրդոյ ինդամից ոմանց համացն հակառակ վարժասնութիւնը հին դրութեան հետեւելով , յիշեալ խեղճ աղքատիկները յանձներ են տնտեսին , և դարձեալ խրկեր են Պալմանթօփուկ , որ այս ոչ միայն բարեբիչատակ կտակարարին նուիրակն կամացը դէմ մեղանչել և ազգդաստիարակութիւնը թշնամանել է , այլ և խղճի դէմ գործել և անգութ ըլալ է , և հինգեն մինչև ութն տարեկան աղջիկ ուսանչ անմեղ արարածոց արիւնը մանել է , զոր Ներկայիս Թաղ. խորհրդոյ , Օտեան բարեսէր ժառանգորդաց և Ազգ. Վարչութեան կրթական խորհրդականին ուշադրութեանը և ազգասիրութեանը կը յանձնեմ , իմ կողմանէ խղճի պարտք կատարելով և ի հարկին մանրամասնութիւնը գրել , խոստանալով .

Մնամ իսրին յարգանօք

Թարգմ.

ՀՈՎԱՏԻՍԱԹԸ
ՄԻԻԽԹԼԻՖԷ

ԱԼԷՄԱՆԻԱ ՊԻՏՑԷՍԻ

Ալեմանիա տեվլեթինին տույս. նաթ պիւտժէսինտէ մէսարիֆի ֆէվգէլատէ խանէսինտէ, էլան մեյտանը թէտավիւտէ պուլունան պագնոթլարը եէրինէ էենիպանդ. նոթ իմալը իչիւն 227,300 մարգ թախսիսաթ մուհարբէր տիր։ Ի. մալաթը մէզբիւրէ իչիւն վիրգ օքս ուսուլինէ թէվֆիգան նէպաթաթ. տան մամուլ պիր քեաղէտ դուլ. լանըլաճագ տը։ դիրա պիր վա. գթատանը պէրու մէզբիւր պանգ. նոթլարտա միլթեատտիտ գալ. ղուհուր իթտիկինտէն, պու թէտ. պիրին իթթիհազընա գարար վէ. րիլմիշ տիր։ Պանգնոթլարը թէճ. տիտի իչիւն վագը օլաճագ մէսա. րիֆին եէքիւնիւ 465,800 մարգ պալիղ օլուպ, պունուն 79,500/ քեաղէտը իմալընա, 120800/ բէ. սիմէրլի լէվհալարա, վէ 275,500/ տէ թաղընա սարֆ օլունաճագ տը։

—

Քէզալիք երնէ տեվլեթը միւ. շարիլէյհանը Պահրիյէ պիւտժէ. սինտէ միսէրբահ պուլունտրընա կէօրէ, կէլէճէք սենէ Զարպի Հին. տիսթանա, Շարգի Ասիյէ, ճէ. նուպ տէնիզինէ վէ Ասթրալիյէ հարպ սէֆինէլէրի սեվգ ու իր. տալ օլունաճագ տը։

Պինապէրին իքի գօրվէթ իլէ պլաֆրօ թապիր օլունան սընրֆ. տան իքի թօր տուպասը ասնա. տըլըպ սիլահլանաճագ տը։ 1882 տէն 1883 սէնէի մալիյէսինտէ Ա. սիա սուլարընտա իքի գօրվէթ իլէ իքի թօր տուպասը, վէ ճէնուպ տէնիզինտէ պիր գօրվէթ իլէ պիր թօր տուպասը պուլունաճագտը։

—

Մարսիլեատաքի Սէֆիր նամ ֆրանսըզ կաղէթասընտա պէր. վէճճը աթի օգունմուշ տը։

«Կէօրիւնիւշտէ Ֆլօրանստա ի. դգամէթ իտէն Ֆրանսըզլարըն բէ. ճասը իւզերինէ ժէնէրալ Կարի. պալտի կէլճէք եազըն Մարսիլ. եա վէ Բարիզտէ պիր սեյեահաթ իճրա իտեճէք տիր։ Կարիպալտի քէնտի մէվզէքեթի (Իթալիա) իլէ պիզիմ մէվզէքեթիմիզ (Ֆրանսա) արասընտա մէվճուտ օլան իխթի. լաֆը պու սուրէթլէ քեամիլէն տէֆ իթմէք իւմիտինտէ պուլու. նույօր։»

—

ԻՔԻ ՊՈՒԶՈՒԳ ՄԻԼԼԵՕՆ ՖՐԱՆԳԻԼԷԳ ՊԻՐ ՍԷՐԴԱԹ

—

Թէլէկրաֆլա Գէչէնտէ խապէր վէրիլտիյի վէճճէլ, Լօնտրատա նոյ. 16տա Հաթըն-կարտն բօսթախա. նէսինտէ կիւնտիւզ վագթը Զպու. չուգ միլեօն ֆրանգլէգ քիւս. թախճա պիր սէրգաթ վուգու պուլմուշ տը։

Հաթըն-կարտն բօսթախանէսի. նին մէմուրլարը իւչ գատըն օլուպ, պիր չարչէնպիհ կիւնիւ սաաթ 5 պուչուգ սուլարընտա թաթարըն հարբէթինտէն պիր աղ եվվել եանի մէրգումէ գատըն մէմուրլի. նինին էն զիյատ մէչղուլ օլուուղ. լարը վագթ պիրտէն պիրէ բօս. թախանէ կաղլարը սեօնմիւշ տիր։

Եվվելա պիր ղգաղա վուգու պուլտու տէյի զանն օլունարագ, պէօյիւք վէլվլէլ հուսուլէ կէլ. միշ, վէ բօսթախանէտէ պու. լունանլարըն չգալարը տերհալ տը. շարը ֆըրլանմըշլար տը։ Պիրգաչ տագիգա սօնրա կաղլար թէքրար եագըլըրգտա, պիր չիվիտէն ասը. լը օլան իքի բօսթա թօրպասընըն նապէտիտ օլտուղը կէօրիւմիւշ տիր։ Պու թօրպալարըն պիրի թէ. ահհիւտլի մէքթուպլարա մախսուս օլուպ, իչինտէ տէ քիւլլիէթլի մէպլաղ վէ միւճէվհէրաթ վար ի. միշ։ Հաթըն-կարտն սօգաղընտա պիր թագըմ ճէվահիրճիէր պու. լունուպ, պունլար քէնտիէրինէ սըրարբչ օլունան միւճէվհէրաթը բօսթայա թէպիմ իտէրլէրվէ էօյ. լեճէճ սրփարբը սահիպլէրինէ կէօն. տէրիրլը իմիշ։ Իչթէ պալատէ պէյան օլունտուղու վէճհէլ, մէզ. քիւր բօսթախանէտէն սրրգաթ օլունան 2—2 1/2 միլեօն ֆրանգ. լէգ միւճէվհէրաթ պու ճէվահիր. ճիէրին մալի իմիշ։

Լաքին կէօրիւնիւշտէ ճէվահիր. ճիէր հիչ պիր զարարա տիւշար օլմաճաճագլար տը։ դիրա թէք. միլ զարար ու զիյանլարը պիր գումրանեայա ահա տիր քի, պու գումրանեա՝ ուֆագ պիր իւճրէթ ալարագ, բօսթախանէյէ թէպիմ օլունան զիրզյմէթ էշեայը պէր միւթաա սիկուրթա իտէր իմիշ։

ԳԱԹԱՐՕ ԻԽԹԻԼԱԼԸ

—

Աւսթրիանը Գաթարօ էեալէ. թինտէ ասքէր ալմագ մատտէ. սինտէն տօլայը ույկունուզլուգ. լար զուհուր իտէրէք, օրատա պիր մրգտար էհալինին իսեան իթմիշ օլտուղու մալիմ տիր։

Գաթարօ օրթօտօքս բիսգօբոսը Մօնսէնեօր Բէթրանօվիչ՝ ասիլէրէ նասիհաթ իթմէք իւզրէ Բրիվօչի տաղլարընա կիթտիյինտէ պիր մու. խաթարայա օղրամըշ օլտուղուն. տան։ Նաչալ Ցոյուռէ կաղէթա. ը պու վագտայը պէր վէճճը աթի նագլ իտէօր։

«Մօնսէնեօր Բէթրանօվիչ՝ Բրի. վօչի ասիլէրինի (գանունա իթա. թի իթտիրմէէ մուվաֆֆագ օլ. տուղունտա, քէնտիսինէ բաթրիգ. լիք իւնվանը վէրիլմէսի վատ օ. լունմուշ օլտուղունտան, մուսահի. լէհ միհթէրէմ բուհանի՝ ժիմ. նազ մէքթէպի մուալլիմի Մ. Քօ. վազիչ վէ Ռիզանօ գայմագամը Մ. Ժիլգովիչ վէ պունուն սէլէ. ֆի Զելօվիչ վէ պիր տէ բաբազ իլէ պէրապէր ասիլ. ըին նէղտինէ կիթմիշ տիր։ Մէ. պէնիչ նամ մահալտէ մուսահի. լէհ բիսգոպոս իլէ բէֆիգլէրի Գը. ըիվօչիւիլէրտէն պիր չէթէէ թէ. սատիւֆ իտէրէք, պունլարը սէր. քէրտէսի՝ բիսգոպոնօսը Ֆեօգ. սա ժէնէրալ սըֆթաթը,ենօգ. սա ժէնէրալ սըֆթաթը՝ յա մը կէլմիշ օլտուղունու սիւալ իթմիշ, վէ էկէր ժէնէրալ սըֆթաթը յա կէլմիշ իսէ, տերհալ ավտէթ իթմէսի լազըմ կէլտիյինի պէեան իլէմիշ տիր։ Պու արա մէրգում սերքէրտէ պիրտէն պիրէ Մ. Զելօվիչի կէօ. ըիւպ, Դրիվօչիւիլէր իսէ պունա խին նաղարըյա պագտրգլարը. տան, սերքէրտէ՝ մէրգումը թութ. մալարընը քէնտի ատէմլէրինէ էմր իթմիշ վէ լաքին բիսգօբոս՝ անը գուրթարմագ իչիւն սերքէրտէնին այտաղընա գարանտըզընտան, պու. նուն իւզերինէ սերքէրտէ բիսգո. բոսըն էլինի էօքմիւշ վէ չէյլէ տէմիշ տիր։ «Պիզ սէնին ագ սաչ. լարընա հիւրմէթ իտէրէք, պու հէրիֆին ճանընա գըյմըյը, լա. քին պու վագբալը հաթրընտան չըգարմամալը տը։» Լաքին հայ. տուտալար՝ հիչ օլմազսա մէրգում գայմագամը պիր էյիճէ տէյմիւշ. լէր տիր։ Պունուն իւզերինէ բիս. գօբոս մէյեուսիյէթլէ Գաթարօյա ավտէթ իթմիշ վէ պիր չօգ կիւն խասթա եաթմըշ տը։

Մէզբիւր Գաթարօ էյալէթինին հալի վախիմէճ օլտուղունտան, Բէլբէր Լյո կաղէթասը՝ մահալը մէզբիւրէտէն պէրվէճճը աթի մա. լիմաթ ախզ իթմիշ տիր։

«24 նէֆեր ասքէր պէքլէմէքտէ օլան Սէպէնիչ մէվգիի՝ ասքէրը մէրգուսմէ թարաֆընտան թէրը օ. լունտուղունտան, ասիլէր՝ մէվ. գիի մէզբիւրը զայֆ իթմիշ, վէ իւզերի պէեաղ խաչը պիր սանճագ չէքմիշլէր տիր։ Բիդանօ նամ մահալ բէք զիեատ թէհլիքէտ կէօրիւնտիյինտէն, օրայա պիր պէօյիւք Ավսթրիա ասքէրի կէօն. տերիլմիշ տիր։»

ՉԻԼԻ ՎԷ ԲԷՐՈՒ

—

Ամերիգատա Բերու իլէ Չիլի հիւմհուրիյէթլէրի միանընտա պիր իքի սենէտէն պէրու մուհարպէ մէվճուտ օլտուղու կաղէթա օ. գուեանլարա մալիմ տիր։

Վաշինկթընտան 23 նոյեմբեր Թարիխիյէ եազըլան պիր թէլէկ. րաֆա կէօրէ, Բերու բեիսի Մ. Գալտէրօն իլէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Կալվէգին նոյեմբեր 19տա Զի. լիլիլեր թարաֆընտան թէվֆիֆ օ. լունարագ Սանթիակո չէհրինէ նագլ օլունտուգլարընա տաիր վաշինկթընտա մուգիմ բերու սէ. ֆիրի Բարիզէն պիր թէլէկրաֆ ալմըշ տը։ Զիլի սէֆիրինին պու. պապտէ ըէսմի պիր մալիմաթը օլմայըպ, ֆագաթ ըէիսը մուսահ. լէհ Մ. Գալտէրօնուն ըիյասէթին. տէն ազլինէ տաիր օլան էվամիրէ իթտաթ իթմէք իսթէմէտիկի ի. չիւն ժէնէրալ Լինչ թարաֆընտան թէվֆիֆ օլունտուղը հագգընտա մուսահիլէյհ Չիլի սէֆիրի խուսուսի օլարագ մալիմաթը մէվճուդէ ալսը իթմիշ տիր։

Ըէիս Մ. Գալտէրօնըն եա Սան. թիակոյա իրսալ վէ եախօտ Գալ. լատտա պիր հարպ սէֆինէսի ի. զերինտէ մանպուս պուլունտու. ղու մուհագգագ տը։ Ֆագաթ վաշինկթընը գապիտէթօսը կէրէք պու հավատիսին սըհհէթի վէ կէ. ըէք Միւճթէմէսի Ա՝ երիգա հիւ. քիմէթինին օլ պապտէքի թավր ու հարբէթթի հագգընտա հիչ պիր մալիմաթ վերմէմէքտէ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ԹԱԶՄԻՆԱԹԸ

—

Եվվելքի բէնճէնպիհ կիւնքի թայմ. տա Ռուս թազմինաթը հարպիյէսի հագգընտա եազըլան աթիտէքի ֆըզրա պէրակ մալիմաթ նազլ օլունմըշ տը։

Զանընմըզա կէօրէ, Ռուսիա թազմինաթը հարպիյէսի հագ. գընտա ցէրսատաեթ Ռուսիա սէ. ֆիրինին միւտտակյաթը՝ բէք ճիտ. տի պիր սուրէթ քէսպ իթմէքտէ, վէ հաթթա Մ. Պուրզէն ասհապը թահվիլաթ լէհինտէ իճրա իթտի. կի միւզաքերաթըն մուվաֆֆագը. եէթինէ պիլէ թէհտիտ էյլէմէքտէ տիր։ Իպթիտան միւզաքերաթտա Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ ասհապը թահվիլաթ իլէ վագը օլաճագ սուրէթը թէսվիյէյէ միւտաթէլէ իթմէյէճէկինի պիր ազ թէֆհիմ իթմիշ իսի։ Թահվիլաթը Օսմա. նիյէ համիլերիլէ պիր սուրէթը թէսվիյէ գարարլայտրրլըզգտան սօնղրա, պիթթապ Ռուս թազմի. նաթը հարպիյէսինին թէսվիյէսի. նէ զէմին հազրլանաճագ օլտու. ղունտան, Ռուսիանըն մէնֆաաթը աչրգտան աչրղա միւտաթէլէ իթ. մէմէք խուսուսունտա իսի. Հէր նէ գատար միւզաքերաթ եէնի պաչ. լարընտա, Ռուսիա սէֆիրի միւ. զաքերաթը մէզբիւրէյէ մէմուլին ղայրի օլարագ պիր մերագ կէօս. թերմիշ իսէ տէ, տեվլեթը միւշա. ըիլէյհա՝ հիչ պիր միւտաթէլէ է. մարէսի կէօսթերմէյերէք, միւ. զաքերաթըն ճէրէհանը հագգընտա ախզը մալիմաթ իթմէք արզուսունու իպրազ իլէ իքթի. ֆա իթմիշ տիր։ Լաքին միւզաքե. րաթ իլէրուլէտիրճէ, Ռուսիա հիւ. քիմէթի՝ միւթալէպաթընտա իս բար իթմէյէ պաչլամըշ, վէ ասհապը թահվիլաթ իլէ գարարլաչ. աբրբլմըշ օլան ահքեամ հագգընտա իրատէի Շահանէ սուտուր ի. տէճէք չու սըրատա, Պերլին ահտ. նամէսի վէ հոկտեմբեր նոթասը իլէ ասլա իմթիզաճ իտէմէլէճէք պազը միւտտաֆյաթտա պուլուն. մուշ տը։

Թիլասա՝ Ռուսիա հիւքիւմէթի. նին արզու իթտիկի չէ՝ մէմալիքը Շահանէնին պիր գըսմընը իտարէ. թինէ իպարէթ տիր։ Չիւնքի հիւքիւմէթը միւշարիւէհանընը թա. լէպի պու եօլտա տըր,—Ռուպարա պազը պազը գազալարընը ռուսումը թաին ու թէրք օլունմագ թէքլիֆ օլունմուշ իսէ տէ, պունլար՝ ռու. սումը մէզբիւրէյի պիզզաթ տեր. հալ թահսիլ իթմէք իսթէմէքտէ տիրլեր։ Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ ռուսումը մէզբիւրէնին թահսիլի խուսուսընտա հիւքիւմէթը Օսմա. նիյէ իլէ մէմուրիյինէ էմնիյէթ ի. տէմէզ օլտուղունը տերմէեան ի. տէեօր։ Պու հալտէ Ռուսիա հիւ. քիմէթի՝ զըմնէն Օսմանը արա. զիսի թալեպ իթմէքտէ տիր։ դիրա թահսիլը ռուսում՝ Ռուս մէմու. ըինի մարիֆէթիյլէ միւքեմմել պիր իճրաի իտարէ տիմէք տիր։ Վէ պու իշղալը թէէհիյէի թազ. մինաթա գատար տէվամ իտէճէկի ֆէննէն գարարլաչըրըլա պիլէ։ Իշղալը մէզբիւրընը միւտտէթի հա. գըգաթը հալտէ ղայրը մուալեէն օլաճագ տը։

Կէօրիւնիւշտէ հեր նէ տէ օլա, Ռուսիա հիւքիւմէթի մէմալիքը Շահանէնին պէօյիւք պիր գըսմ. ընը իտարէսինի թալեպ իթմէյէ. ճէք։ Վէ իթսէ տէ, էլէ կէչիրէմէ. եէճէք տիր։ պունտան մատտա, եալընըզ պիր վիլայէթին ֆազիլ վարիտաթը՝ 23 սէնէ եախօտ եա. ըրմ ասրա գատար թազմինաթը հարպիյէյի թէէտիյէ քիֆայէթ իթմէյէճէք կիպի կէօրիւնիյօր։ Հալ պէօյլէ օլտուգճա, վէ Ռու. սիա հիւքիւմէթի տէ՝ թազմինաթ մէսէլէսի թէսվիյէ օլունմատընը իչիւն ասհապը թահվիլաթ իլէ վագը օլան սուրէթը թէսվիյէնին իքմալինէ մէվանի վէ մէհազիր չըգարարգճա, Ռուս հիւքիւմ. թինին պու իսրարը՝ թահվիլաթ համիլէրի իլէ վագը պուլան սուրէթը թէսվիյէնին թաստիգի. նէ պիր էնկէլ ատտ օլունապիլիր։ Պու իշտէ պաչըճա պիր միշքի. լաթ օլուպ, կէօրիւնիւշտէ պու միշքիլաթտան գուրթուլմագ՝ հի. քիմէթը Օսմանիյէնին Ռուսիա միւթալէպաթընա մուվաֆֆագաթ իթմէսիյէ միւմքին օլապիլիր։ Վէ տեվլեթը Օսմանիյէնին՝ ասհապը թահվիլաթ իլէ պիր սուրէթը թէսվիյէ գարարլաչըրմասընտա բէք պէօյիւք մէնֆաաթը օլտու. ղունտան, Ռուսիանըն մեթալիպի. նի իճրա իտէճէք տիր տէյու զանն օլունուր։

Շիմտի ասհապը թահվիլաթըն մէնֆաաթընը՝ կէօզէթլէմէք մէսէլէ. սինտէն մատտա բօյիթիդաճա բէք զիյատ էհէմմիյէթի օլան պիր մէ. սէլէ տտհա վար տը։ Ռուսիանըն թալեպի պիւսպիթիւն նապէճա վէ միւնասէպէթսիզ կէօրիւնմէք. տէ իսէ տէ, պունտան թախիսը կիրիպան իթմէք իչիւն եալընըզ իթիրազ էլվերմէզ։ Էկէր Պերլին ահանամէսինին իճրասընտա մէն. ֆաաթլարը օլանը տեվլեթլեր պու. իչի էլէ ալմազլար իսէ, թահվի. լաթ համիլէրի իլէ վագը օլաճագ սուրէթը թէսվիյէ վէ Ռուսիա թազմինաթը մէսէլէսի՝ տիկեր պիր վիլայէթին մանէն Ռուսիայա թէք. քինի մուճիպ օլապիլիր։ Պուրատա չունու իլավէ իտէրիզ քի, Ռուսիա հիւքիւմէթինին միւթալէպաթըմ. իլէ ասհապը թահվիլաթա թէքլիֆ օ. լունան վարիտաթ պէ ինինտէ բէք պէօյիւք ֆարգ վար տը։ Թահ. վիլաթ համիլէրինէ թաին ու թախսիս օլունաճագ վարիտաթը իտարէսի՝ միւնհասրէն պիր Օս. մանը իտարէսի օլաճագ օլուպ, հալպու քի թազմինաթը թէէհ. եէսի իչիւն Ռուսիայա թաին օ. լունաճագ վարիտաթ հագգընտա տեվլեթը միւշարիյէյհանը թալ. պի՝ պիր Ռուս իտարէսի տիր։

ՄԷՐԵԱԹԻՊ

ՐՈՒՄԱՆԻԱ ԷՐՄԷՆԻԼԷՐԻ ՎԷ ԳԷՈՐԳ ՎՐԴՊՏ. ԻԽԹԻՃԵԱՆ

Շուտու մուսիրիմիզտէն պու տէ. ֆա պալատէքի սերլէվհա իլէ աթի. տէքի մէգալէյի ախզ իլէմիշիզ տիր։

Գրթաի մէզբիւրէտէ տաքին միլ. լէթտաշլարըմըզ ահվալինէ տարը բէք չօգ միւպահասաթ վէ միւ. թալէլաբատա պուլունուպ, միլլէ. թիմիզին կէնճ վէ ամանաթլարը. զանն օլունան չու գըսմը իւզերի. նէ, կաղէթամըզին, գալէմտա. հիպլերիմիզին, վէ բաթրիգխանէ. միզին նազարը տըգգաթլարընը տավէթ իթմիշ, վէ միլլիյէթ նոգ. թաի նազարընճա, չու հալը միւ. թէէսսիֆինին ըսլահընա տարը իճաղ իտէն թէտաարիին մէվզբի իճրայէ վազը գըմնընտա կէօնա կէօն թէքլիֆլէրտէ պուլունմու. միլ գապրիսթանընը պու գըսմընը պէրհավա խոիպ, տիւմէնէրիմիզ իլէ պէրա. պէր թէլէֆ օլմագ իչիւն քիւլլիէթլի պարաթ ֆէշրլարը եէրլէշտիրմիշիզ տիր։

Անճագ մէզբիւր իսեան սէպպի իլէ երքէքլերի գաթլ օլունուպ սէֆիլ հալտէ գալմըշ օլան ֆամիլէալարը վէ պիզի պէսլէմէք լազըմ իսի։

Իպթէ պունտան նէչէթ իթտի, ագճէյէ լիւզում կէօրիւտիքճէ, մէզբիւր ումումի գաթլ մատտէսինտէ մէտթալլէրի պուլունան լօրալարը խանէլերի սա. եուլմասը։

Ֆագաթ ճէմյէթիմիզին հիչնի թէչքիլինտէն պէրու, եալընը պու իհթի. եաճը զարուրիտէն մէճպուր օլտուղումուզ մէզբիւր սօյզունպրատան պաչգա, հիչ պիր ճինայէթիմիզ վագը ալմամըշ, վէ պիր տամլա գան պիլէ տէօքիւրմէ. միշ տիր։

Իպթէ բօլիս նազարը հագրէթլերի, խթինթագրմ թէքմիլ օլուպ պիթտի. շիմտի նէ՞ էմրինիզ օլուր։

Խոֆի բօլիս նազարը Բօպէրթ Բարգը, էլինի խոֆի էճմյէթին բէյիտինէ տօղրու ուղաթտը, վէ քէմալի խահիշլէ մէրգումուն էլինի սրգարագ,

—Ֆլէ՛մինկ, տիմէք տիր քի արթըգ պէյնիմիզտէ պիրիպիրիմիզտէն կիզլի սաղլաեաճագ սըրրըմըզ գալմասը, տէտի։

—Եվվէթ Բօպէրթ, շիմտի հեր պիրիմիզին էօմրիւ, պիրիպիրիմիզին էլինտէ տիր։

—Վէ քեաֆֆէմիզ տէ, պու մէրտ էօմրլէրի հիմայէ իթմէք իչիւն ոօն նէֆէսիմիզէ գատար էլիմիզտէն կէլէնի իճրա իտէճէյիզ։

—Թէչէքքիւր իտէրիմ Բօ՛պէրթ։

—Վէ արթըգ զըզգարնտաշըմըն եիւզիւնիւ պէնտէն օագլամաեա տա պիր սէպէպին գալմաեաճագ տը։ տէյի մէմուլ իտէրիմ։

—Եվվէթ Բօպէրթ, եարբն կիճէ, հէմ Բօզունու վէ հէմ տէ քիւչիւք եէկէնինի, վէ ալէլխուսուս Մաթիլտինի վէ չօճուղունու տա կէօրեպիլէճէքսինն։

Բօպէրթ սէվինճինտէն Ֆլէմինկին էլինի տուտագլարընա տօղրու կէթիր. տի, վէ անըն կէրի չէքմէսինէ վագթի պըրագմաեարագ, քէմալի աչգլա մէզ. քիւր էլի էօքտու։

—Ֆլէ՛մինկ, պու հիմմէթինէ նէ՞ սուրէթլէ նայիլ օլապիլեճէյիմ։

—Եարբն սիրշամ, եարը կիճէյէ իքի սաաթ գալարագ, Օպրն ճատտէսի. նին զարպ հիհէթի ուճուճտա Սէյրբս Սաֆէմպլի նամ մահէմլին քէօշէսինտէ, գապա սագպլը տօսթուն Ֆլէմինկ սէնի պէքլէեեճէք տիր։ եարբմ սատթ սօն. ըա։ իքիմիզ պիրտէն Բօզուն վէ Մաթիլտին խանէսինտէ պուլունաճաղըզ։

—Նե՞, Բօզ վէ Մաթիլտ իքիսի պիր մահէլլտէ՞ մի խիրարը վագթ իթ. մէքտէ տիրլեր։

—Եվվէթ Բ՝օպէրթ, մէլլիյէքէլերի պիրիպիրինտէն աեբմագլըգ կիւնահ տեյիմ մի տիր։ Զէվճէն ինկիլթերրայա աեագ պասմըշ օլտուղու կիւնտէն պէ. ըու, զըզգարնտաշըն իլէ պէրապէր այնի չաթը ալթընտա եաշամագտա տըրլար։

Պու իքի տօսթլար, միւքեալէմէնին խթիամընտա, ֆէվգելատէ պիր մա. հապպէթ իպրազը իլէ պիրիպիրլերէ վէտա ըէմինի տէ խֆա խլէտիքճէն սօն. ըա, սատրգ տօսթլարը Պապա Ճէյմս իչերի չաղրըլըը, վէ Ֆլէմինկ մէզգու. մա տէօնէրէք,

—Ազի՛զ տօսթում Պապա Ճէյմս, տէտի, խաֆի բօլիս նազարը հագրէթ. լէրինի, կէօզլերի աչըզ օլտուղու հալտէ, քէնտի մէսնէտինէ չաեան պիր իս. թիֆաթլա թէքբարէն տիւնեա եիւզիւնէ չըգարմաեա հիմմէթ իթմէյիսին։

Պապա Ճէյմս, իքի եումրուղունու պիրտէն, պիր նէվի պահրիյէ ասքէրի թալիմի իւզրէ սէլամլամագ մանէասընտա օլարագ անընընա կէօթիւրտիքճէն սօնրա, պիր ազամէթ վէ թէքքէպիւրլէ, Բօպէրթին էօնիւնէ տիւշտիւ։

ՕՆԱՍԷՖԻԶԻՆՃԻ ՊԱՊ

ԶՈՒԼԻՄ ՊԻՐ ՖԸԶԸ

Բօպէրթ գրզ գարնտաչընը վէ զէվճէսինի կէօրմէյէ նապլ օլաճաը կիճէյի թէգատտիմ իտէն կիւնիւ թէքմիլ իտէնէ տէկին խայլի ճէյ չէքմիշ իսի։

Թէքմիլ պիր ասըր գատար տէվամ իտէն եէվմի մէզբիւր, նիհայէթ պա. չամ օլուպ, սուլար գարարմաեա պաչլատըզընտա, մէրգումուն եիւրէյի չէտիտ սուրէթտէ չարբմաեա պաչլատը, վէ հալէա էօնիւնտէ պուլունտագտա օրան տէօրթ պէօյիւք սաաթլարը տա տէվիրմէյէ մէճպուր պուլունմասը, քէնտիսի մէյեուսիյէթէ տիւշար գըլմագտա իսի։

Բօպէրթ, պիր եէրտէ տուրմագլըզընը գապլի օլամատըզընը՝ կէօրտիյինտէ, պու զայիմ սաաթլարը տույմագտըզընտն կէչիրէպիլմէք իւզրէ, Լօնտրա չէ. ըինին հատտ ու հիսապա կէլմէյէն օսգաղլարընա տիւշիպ, բօլիս մէվզբիւրը. նը տօլամատա, վէ օ կիւնիւ վուգու պուլան վուգուաթը զաաթիյէ իւզերինէ մա. լիմաթ էտինմէքլէ մէշղուլ օլմատա գարար վէրտի։

—Նե՞, Բօզ վէ Մաթիլտ իքիսի պիր մահէլլտէ՞ մի խիրարը վագթ իթ. մէքտէ տիրլեր։

—Եվվէթ Բ՝օպէրթ, մէլլիյէքէլերի պիրիպիրինտէն աեբմագլըգ կիւնահ տեյիմ մի տիր։ Զէվճէն ինկիլթերրայա աեագ պասմըշ օլտուղու կիւնտէն պէ. ըու, զըզգարնտաշըն իլէ պէրապէր այնի չաթը ալթընտա եաշամագտա տըրլար։

Պու իքի տօսթլար, միւքեալէմէնին խթիամընտա, ֆէվգելատէ պիր մա. հապպէթ իպրազը իլէ պիրիպիրլերէ վէտա ըէմինի տէ խֆա խլէտիքճէն սօն. ըա, սատրգ տօսթլարը Պապա Ճէյմս իչերի չաղրըլըը, վէ Ֆլէմինկ մէզգու. մա տէօնէրէք,

—Ազի՛զ տօսթում Պապա Ճէյմս, տէտի, խաֆի բօլիս նազարը հագրէթ. լէրինի, կէօզլերի աչըզ օլտուղու հալտէ, քէնտի մէսնէտինէ չաեան պիր իս. թիֆաթլա թէքբարէն տիւնեա եիւզիւնէ չըգարմաեա հիմմէթ իթմէյիսին։

Պապա Ճէյմս, իքի եումրուղունու պիրտէն, պիր նէվի պահրիյէ ասքէրի թալիմի իւզրէ սէլամլամագ մանէասընտա օլարագ անընընա կէօթիւրտիքճէն սօնրա, պիր ազամէթ վէ թէքքէպիւրլէ, Բօպէրթին էօնիւնէ տիւշտիւ։

ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ

(1281 Նէոֆրօպան պէլմ)

Սատրգ տօսթում Պապա Ճէյմսին եանընա վարարըրմատա, թէպտիլ գրեա. ֆէթ վէ գապա սագպլը հալիմտէն, էվվել էմրտէ պէնի թանրեամատը. վէ պատէհու խամիմ վերտիյիմտէ, պու մէրտ իխթիեարընը հիսս իլէմիշ օլտուղու սէվինճ թաֆֆիֆ հաճէթ տեյլը տիր։ Չիւնքի բէտէրինին պէնի վուրտուղու վէ Բօզու տալկալարընը զաղապընա թէպիմ իլէմիշ օլմասը կիւնիւն ֆէրտասը կիճէսի, դուլիպէտէքի իխթիեար տօսթումու Սօպրբ Հօլ կէօնտէրէրէք Պապա Ճէյմսի Հընդրթմըշ, վէ ասլ սէլիմ օլտուղումուզու քէնտիսինէ կէօսթէրիպ, օնտան սօնրաքի թէքմիլ սըրրլարընընդ քէնտիսինի վազրթ իթմիշ իսիմ իսէ տէ, մէզ. քիւր պէտապաթթ իսեան վագտարընտան պէրու, պէնիմ իւզերիմէ հիչ պիր մա. լիմաթ էտինէմէեէրէք, պէօյիւք էնտիշէտէն դուրթարտը։

Շեօյլէ քի, պիր կիւն պախթէթէն, Թա էսքի Բօմալըլար կիւնիւնտէն պագը գալմըշ օլմասը զանն օլունան պու գապրիսթան տիպի մահէլլինէ թէ. սատիւֆ իթմիշ օլտուղունու տէրխաթը իտէրէք, պէնի օ կիճէսի ալըպ պու մահէլլէ կէթիրտի, վէ հեր թարաֆընը պիր էյիճէ կէօզտէն կէէրտիքճէն սօնրա, մագսէտիմիզէ բէք մուվաֆֆագ պիր մահէլլ օլտուղունա իսքեան օ. լուպ, սէվինճիմտէ Պապա Ճէյմսի գուճագլատը։

Արասը պիր այ կէչմէզտէն, պիրիպիրիմիզէ խապէր վէրէրէք, հէման նէ գատար պէնիմ կիպի գաթլէ հիւքմ օլունան ասըլը վար իսէ, պու մահէլլտէ ճէմ օլտուգ, վէ խայլի միւտտեցճէն պէրու թէքմիլ ճէմյէթիմիզ իլէ պուրա. տա իսքեան իթմէքտէյիզ։

Կիճէլերի նէօպէթ իլէ տիշարը չըգարըզ, վէ պու սուրէթլէ, արա սը. բա Բօզումուն եիւզիւնիւ կէօրմէյէ տէ նայիլ օլմագտաեըմ։

Լօնտրա էհալիսինին զաթէն էյի նազար իլէ պագմագտա օլմասընը պու գապրիսթանտան պիւսպիթիւն աեաղընը քէսմէք իչիւն, մալիմ օլան տէհշէթ վէրիճի թէսպիրլերի իճրայէ գօյմաեա պաղլատրգ, ֆագաթ պիր կիւն սատիր գուվվէթի իլէ պասըլաճաղընընը տա խաթրընընդա կէթիրիպ, օլ հալտէ թէքմիլ գապրիսթանընն պու գըսմընը պէրհավա խոիպ, տիւշմէնէրիմիզ իլէ պէրապէր թէլէֆ օլմագ իչիւն քիւլլիէթլի պարաթ ֆէշրլարը եէրլէշտիրմիշիզ տիր։

Անճագ մէզբիւր իսեան սէպպի իլէ երքէքլերի գաթլ օլունուպ սէֆիլ հալտէ գալմըշ օլան ֆամիլէալարը վէ պիզի պէսլէմէք լազըմ իսի։

Իպթէ պունտան նէչէթ իթտի, ագճէյէ լիւզում կէօրիւտիքճէ, մէզբիւր ումումի գաթլ մատտէսինտէ մէտթալլէրի պուլունան լօրալարը խանէլերի սա. եուլմասը։

Ֆագաթ ճէմյէթիմիզին հիչնի թէչքիլինտէն պէրու, եալընը պու իհթի. եաճը զարուրիտէն մէճպուր օլտուղումուզ մէզբիւր սօյզունպրատան պաչգա, հիչ պիր ճինայէթիմիզ վագը ալմամըշ, վէ պիր տամլա գան պիլէ տէօքիւրմէ. միշ տիր։

Իպթէ բօլիս նազարը հագրէթլերի, խթինթագրմ թէքմիլ օլուպ պիթտի. շիմտի նէ՞ էմրինիզ օլուր։

Խոֆի բօլիս նազարը Բօպէրթ Բարգը, էլինի խոֆի էճմյէթին բէյիտինէ տօղրու ուղաթտը, վէ քէմալի խահիշլէ մէրգումուն էլինի սրգարագ,

—Ֆլէ՛մինկ, տիմէք տիր քի արթըգ պէյնիմիզտէ պիրիպիրիմիզտէն կիզլի սաղլաեաճագ սըրրըմըզ գալմասը, տէտի։

—Եվվէթ Բօպէրթ, շիմտի հեր պիրիմիզին էօմրիւ, պիրիպիրիմիզին էլինտէ տիր։

—Վէ քեաֆֆէմիզ տէ, պու մէրտ էօմրլէրի հիմայէ իթմէք իչիւն ոօն նէֆէսիմիզէ գատար էլիմիզտէն կէլէնի իճրա իտէճէյիզ։

—Թէչէքքիւր իտէրիմ Բ՝օպէրթ։

—Վէ արթըգ զըզգարնտաշըմըն եիւզիւնիւ պէնտէն օագլամաեա տա պիր սէպէպին գալմաեաճագ տը։ տէյի մէմուլ իտէրիմ։

—Եվվէթ Բօպէրթ, եարբն կիճէ, հէմ Բօզունու վէ հէմ տէ քիւչիւք եէկէնինի, վէ ալէլխուսուս Մաթիլտինի վէ չօճուղունու տա կէօրեպիլէճէքսինն։

Բօպէրթ սէվինճինտէն Ֆլէմինկին էլինի տուտագլարընա տօղրու կէթիր. տի, վէ անըն կէրի չէքմէսինէ վագթի պըրագմաեարագ, քէմալի աչգլա մէզ. քիւր էլի էօքտու։

—Ֆլէ՛մինկ, պու հիմմէթինէ նէ՞ սուրէթլէ նայիլ օլապիլեճէյիմ։

—Եարբն սիրշամ, եարը կիճէյէ իքի սաաթ գալարագ, Օպրն ճատտէսի. նին զարպ հիհէթի ուճուճտա Սէյրբս Սաֆէմպլի նամ մահէլլին քէօշէսինտէ, գապա սագպլը տօսթուն Ֆլէմինկ սենի պէքլէեեճէք տիր։ եարբմ սատթ սօն. ըա։ իքիմիզ պիրտէն Բօզուն վէ Մաթիլտին խանէսինտէ պուլունաճաղըզ։

—Նե՞, Բօզ վէ Մաթիլտ իքիսի պիր մահէլլտէ՞ մի խիրարը վագթ իթ. մէքտէ տիրլեր։

—Եվվէթ Բ՝օպէրթ, մէլլիյէքէլերի պիրիպիրինտէն աեբմագլըգ կիւնահ տեյիմ մի տիր։ Զէվճէն ինկիլթերրայա աեագ պասմըշ օլտուղու կիւնտէն պէ. ըու, զըզգարնտա

չուզ տըրՀՖագաթ, նէ՛ բաթրիգ-խանէմիզ պէօյլէ --ֆ-ոէ ԲԷՖէ։ իՀԹի-եաճլարա գուլագ ասմագտա տըր, էէ կազէթալարըմըզ Մ-ոէ-ո նէբ-ոա մարազալարընտան խալի գալըպ տա միլլէթիմիզին պէօյլէ պիր չօգ մահալլէրտէ գալմըշ վէ «ռ-ոոոոմ-ոոզ օյան գըսմարը իւզէրինէ աթֆը նազար պուլուրմագտա տըրլար, վէ նէ՛ տէ գալէմ սահիպլէրիմիզ լիսան վէ լուղէթ միւճաեէլէ-ըինտէն վագթ պուլուպ տա քէն-տի գալէմէրիլէ միլլէթիմիզին պու միսիլլիւ պէտպախթ վէ հէ-ման մահվ օլուպ պիթմէք իւզրէ պուլունան զըսմարը իւզէրինէ թէհարրիեաթտա պուլունմագ թէնազզիւլիւնտէ տիրլէր։

Հէր նէ զատար 2-3 սէնէտէ պիր, կէրէք Գուլկարիա վէ կէրէք Ռումանիա իչիւն Բաթրիգխանէ թարաֆընտան պիրեր պէյլա հուվէ-կէօնտէրմէք ատէթ օլմուշ իսէ տէ, պու թէտպիր պիր նիւմայիշտէն իպարէթ օլուպ, հիչ պիր մուհա-սէնաթը մուճիպ օլամագ վէ հաթ-թա կէչէն սէնէ Գեր. Խորէն Ե. պիսկոպոս Լուսինեան պու մագ-սէտլէ Բաթրիգխանէ թարաֆընտան օլ թարաֆա իզամ գելընը։

Պու տէֆաքի զիյարէթ զանն իտէրիմ Ներսէս Որբազան հազ-ըթլէրինին գըթաաթը մէգքիւրէ իչիւն վերմիշ օլտուգլարը եհէմ-միյէթը մախուսէլերինէ տահա միւլեաստը նէթիճէլեր հուսուլէ կէ-թիրմէք, վէ իթմիշ օլտուգլարը թէսավվուրլարընը ֆիիլէն իճրա իթմէք՝ իչիւն տախի միւշարիէյհի թային իթմիշլեր իտի. անճագ սոն-րատան իչին հալիթէպէտտիլ իսքէն ըէք, պէքլէնիլէն վէ թէսավվուր օլունան մուհասէնաթա մուղայիր նէթիճէլեր զուհուրա կէլտի։

Կազէթաի միւթէպէրինիզին 1232 նիւսխէսինտէ Արժ. իւթիւճեան Գէորգ վարդա-պետին Սթամպօլտա մուգիմ մէշ-հուր պիր տօսթունա իրսալ իթ-տիկի պիր մէքթուպունտան շու աթթիտէքի ֆգրա խիւլասա վէ նէչէ օլունմուշ իտի։

«Ռումանիատաքի էրմէնիլերին հա-լի բէք գիեատէ շայանը թէսսիֆ օլտուղունու վէ կիւնտէն կիւնէ կերի կիթտիքլերինի, վէ պու բէ-վիչլէ 30-40 սէնէտէն սոնրա Ռու-մանիատա հիչ պիր էրմէնի գալ-մայաճաղընը վէ մուսմիրէյհ վար. գապետին քէնտի մատտի վէ մա-նէվի թէսսիրի տէ բէք տուն պիր մէքթէպէյէ ինմիշ օլտուղունու պէհանտէն սոնրա, պու հալէ պիր խիթամ վերմէք իչիւն իքի իւչ տէ-ֆա բաթրիգխանէյէ եագմըշ. թա-լիմաթ իսթէմիշ վէ Ռումանիանըն ֆիթուրսուզ էրմէնիլերի ֆիիլի-յաթտան զիեատէ նիւմայիշի սէվ-տիքլերինտէն, պու ախլագա թէվ-ֆիգան պիր թէսսիր կէսսթէրմէք իչիւն քէնտինէ Պատր. փոխա-նորդ իւնվանը վերիլմէսինի տէ թալիպ իթմիշ» վէ պու ֆգրանըն զեյրինտէ տախի «չու հալը էսէֆ էշթիմա՝ Ռումանիատաքի գարըն-տաշլարըմըզընը իսթիգպալը իչիւն խայրըը տէեիլ տիր. պինապէրին էկէր Բաթրիգխանէ չիմտիյէ գա-տար մահալը մէգքիւր միլլէթ-աշլարըմըզ իչիւն պիր թէտպիր իթթիխաղ իթմէմիշ իսէ, պուն-տան սոնրա իյճապը իճրասընա միւսարէաթ իտէճէկինի իւմիտ ի-տէրիզ» տէեէրէք հազրը ֆագաժ գըսսա պիր իսթարտա պուլուն-մուշտուլունուզ տըր։

Պիզ պունլարը վագթընտա սէյ-լէմիշիզ, վէ էվվէլիսի սէնէ Ռու-մանիատա իթտիյիմիզ պիր եօլ-ճուլուգ հիքայէսինի իթտիյիմիզ սըրատա, էհալիի մէգքիւրէնին մատտի վէ մանէվի հալէքէնի իյ-զահ վէ թարիֆ իթմիշ իտիք։ Օլ վագըթի Հայր Իւթիւճեան հէնուզ ֆոգշան չէհրինէ միւվասէլէթ իթ-միշ իտի, մուսմիրէյհ իլէ իլք տէֆա չէհրը մէգքիւրտէ կէօրիւշ-տիյիմիզտէ, կէօրմէքտէ օլտուղը հիւսնիւ գապուլիյէթլէրտէն միւ-թէհսիր օլուպ, բարլագ իւմիտ-լէր իչինտէ զարգ օլարագ, մէմ-նուն ու մէտրուբ օլտուղունու միւ-շահատէ իրէտիմ. ֆագաթ չու հիւսնիւ գապուլիյէթլէր մահ-նէզաքէթի նէթիճէսինտէն զու-հուրա կէլիպ. պունլար իլէ ալ-տանմամասընը վէ քէնտիսինին սը-ֆաթը բէսմիյէի հայիզ օլմայա-րագ պիր մէմուրիյէթը մախուս-սէտի պուլունմասընը տէրխա-թըը իթտիրէրէք, էհալիի մէգ-քիւրէնին պիզզաթ քէնտի ախ-լագլարը իգթիգասընա ճէզպ ի-տիլմէնին լիւզումունա տարր թէտ-պիրլէրտէ պուլունմասընը իխթար իթթիյիմատ, զանն իտէրիմ կէօր-տիյիւ հիւսնիւ գապուլիյէթլէր-տէն գաբըլարագ, իխթարլարը-մըզը եարըմգուլագ իլէ տինլէտի. Ինի, վէ էճալիի մէգքիւրէ իչիւն քէնտիսինէ իթտիյիմ չու միւա-հաղաթը ատէթա պիր իթթիրա իտիյօրում, եախօտ ժամ քէօչէ-սինտէ օթուրմագ իլէ պէօյիւք իշ-լէր կէօրիւլէպիլէճէյի զանն ու խէ-եալընտա պուլունտուղունու միւ-շահատէ իթմիշ օլտուղումտան, իքինճի տէֆա կէօրիւշմէմիզէ լիւ-զում գալմամըշ իտի. անճագ պու տէֆա քէնտի տօսթունա խիթա-պէն եագմըշ օլտուղու մէքթու-պունտա, էհալի մէգքիւրէ հագ-գընտա աճը աճը չիքայէթլեր ի-տէրէք, բէք գիեատէ չատանը թէհսիլ պիր հալտէ պուլուն-տուգլարընը վէ քէնտի մատտի վէ մանէվի թէհսիրի տէ բէք տուն պիր մերթէպէեէ էնմիշ օլտուղը-նը պէեան իթտիյինտէն, օլ վա-գըթ քէնտիսինէ իթմիշ օլտուղմ իխթար ու միւլահաղաթը՝ չիմտի տօլայըտան թաստիգ իթմիշ տիր։ Ինթիմալ տըր քի, իքի սէնէ ագ-տէմ ֆոգշան չէհրինտէ միլլէթ-բէրվէր պիր զաթը խանէսինտէ թէսատիֆէն քէնտիսիյլէ վուգու-պուլան եարըմ սաաթլըգ միւպա-հասամըզ խաթրընտան չըգըն. անճագ չու սաթըրլարը տրգգաթ իլէ օգուլուպ պիր աղ տիւչիւն-տիյինտէ, անիտ տէրխաթրը իտէպիլէճէք տիր։

Պուրասը պէօյլէ. կէլէլիմ էհա-լիի մէգքիւրէնին ահվալը հազ-ըսինէ քի, Հայր Իւթիւճեան, պունուն ըալահընտան գաթը իւ-միտ իթմէքտէ տիր։

(ՏԵՎԱ)

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՄԸ

1881 Հոկտեմբեր 31 գէլընը

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Ղրշ.
Էհամ — Սերմա-եէտէն հէնուզ ախզ օլունմամըշ էհամ	550.000.000
Սանտըգ) Սթամ-պոլը) պօլտա) Շիւպէ-) լէրտէ	37,137,569 11
Սանտըգտա պու-լունան սէնէտաթ	38.268.132 38
Խազինէի հիւմա-եունուն հիսա-պաթը ճարիյէսի —Պանգանըն զի-մէմաթը	192,275,980 38
Միւխթէլիֆ հի-սապաթը ճարի-եէ— Պանգանըն զիմէմաթը	592,348.987 32
Էհամվէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլընան մէպալիղ	255,080,074 36
Էմլաք վէ էշեա	302.121,190 16
Միւթէնէվիա	7.643.766 13
	4,949 652 4
	1,979.825,354 28

ՅՈՒՑՈՒՆԱԹ

Սերմայէ թէտա-) վիւլէ) Սթամ-պուլը-) պօլտա-նան)	1,100,000,000
պանգ-) Շիւպէ-նոթլար) լէրտէ	20,658,100
Էօտենէնէք գամ-պիօ	45,001,139,10
Խազինէի հիւմա-եունուն հիսապա-թը ճարիյէսի— Մաթլուպաթ	9.093.975 39
Միւխթէլիֆ հի-սապաթը ճարի-եէ — Մաթլու-պաթ	308.437,489 29
Մուայեէն վատէլի տէբօղիթօ	32,138 379 8
Իհթիյաթ	403.810.235
Էօտենէնէք թէ-մէթթիւ	1.640,105
Միւթենէվիա	59,045,930 22
	1,979,825.354 28

Ալընա մութապըգ օլտուղու թաստիգ օլունուր։

Մէ-ոէր էմ. ՏԸՎՕ — Մէ-ոէրէ ոոմոոֆ ֆՕՍԹԸՐ

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Պանգասընը 31 Հոկտեմբեր 1881 թարէ-իինտէ գէլընը-ոոս գոռ.

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

Ֆրանկ Սանդիմ

Սանտըգտա վէ եա պանգալար-տա նուգուտ	84.051,513 59
Սանտըգտա պու-լունան սէնէտաթ	121,610.633 32
Հիսապը ճարի	142,729.856 87
Բէհին վէ եաթէէ-մինաթ իւզէրի-նէ իգրազ օլու-նան մէպալիղ վէ սարէ	227,471.158 80
Հիսսէ վէ պօնօ վէ թահվիլաթ վէ էսհամ	46.383,056 55
Բարիզտէ վէ Լի-օնտա վագը էմ-լաք	18,000.000
Էմր իւզէրինէ ա-չըլան հիսապլար	43 661,008 76
Սերմայէտէն հէ-նուզ ախզ օլուն-մայան մէպլաղ	100.000,000
Եէքիւն	783,907,227 89

ՅՈՒՑՈՒՆԱԹ

Տէբօղիթօ վէ ա-չըգ պօնօլար	126,760,229 24
Հիսապը ճարի	114,590,752 14
Գապուլ օլունան բօլիցալար	86,917.570 16
Վատէիմուայէնէ իլէ տէբօղիթօ վէ պօնօլար	137,178,162 78
Էմր իւզէրինէ ա-չըլան հիսապլար	38,460,513 57
Իհթիյաթ ագչէսի	80.000.000
Սերմայէ	200,000,000
Եէքիւն	783,907,227 89

Մէ՛ֆէ՛ էոոբէ բէ՛ոէ՛ հանրի ժէրմէն

Մէ-ոէր
Ժ. ԼԸԹՈՒՐՆԷՕՐ

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Էրզինճան միւթէսարրըֆլըղը՝ Պայազիտ միւթէսարրըֆը էսպագ Հաճի Հիւսէյին բաշայա,

Էրզրում վիլայէթի մերքէզ միւ-թէսարրըֆլըղը՝ Էրզինճան միւ-թէսարրըֆը սապրգ Հաչիմ էֆէն-տիյէ,

Էնգարէ վիլայէթի մէքթուպճ-ըղը՝ Խիւտավէնտիկեար մէք-թուպճը էսպագ Հագգը էֆէն-տիյէ,

Մահքէմէի թէմեղ աղալըղը՝ մէճլիսը թէտգիգաթը չէրիյէ ա-զասընտան Ապտիւլ Սէթթար է-ֆէնտիյէ,

Զանդրը սանճաղը միւթէսար-ըրֆլըղը՝ Պէտերխան բաշաղատէ Մուսթաֆա պէյէ,

Մուսուլ վիլայէթի մէքթուպ-ճըլըղը՝ Պաղտատ վիլայէթի մէք-թուպճը սապրգ Մուխթար պէյէ,

Գօնէա մերքէզ միւթէսարրըֆ-լըղը Շէրէֆ պէյէ,

Գասթամունի վիլայէթի մէք-թուպճըլըղը՝ Ֆըրզադի ըալահիյ պաշ քեաթիպի սապրգ Բէշիտ պէյէ,

Ատանա վիլայէթի մէքթուպ-ճըլըղը՝ Ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի մէճլիսը իտարէ պաշ քեաթիպի սապրգ Լէվերի Լֆէն-տիյէ,

Սըվազ վիլայէթի մէքթուպճ-ըղը՝ Ցիարպէքիր վիլայէթի միւ-տաբի ումումիսի Ահմէտ Շեվգի էֆէնտիյէ,

Շեզտրա վիլայէթի մէքթուպ-ճըլըղը՝ Պաթում ֆըրզադի ասքէ-րիյէսի թահրիրաթ քեաթիպի սա-պրգ Ըսմէթ էֆէնտիյէ,

Ցարբէի սըհհիյէի ասքէրիյէ թահրիրաթ գալէմի պիրինճի սը-նըֆի խիւլաֆասընտան Վասֆի պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սա-նիսի թեվճիհ պույրուլմուշ տըր։

—

Ցարիւս-Ցատէթ-իւշ-Շերիֆէ աղասը (Գըզլար աղասը) Հաֆրը Պէհրամ աղա հազրէթլէրինէ Մու-բասա նիշանը Օսմանի,

Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ (Խարբութ) վիլայէթի վալիսի Ապտուլլահ բա-չա հազրէթլէրինէ թէպտիլէն ի-քինճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ամէտի օտասը խիւլաֆասը միւ-թէհայիղանընտան Յահյա էֆէն-տիյէ իւչինճի բիւթպէ Օսմանի,

Օտաի մեգքիւր խիւլաֆասը միւ-թէհայիղանընտան Մահմուտ Բէր-թեվ պէյ էֆէնտիյէ իւչինճի բիւթպէ Մէճիտի,

Էլ ճեվ-իվ նամ կազէթանընը սա-հիպը իսթիյաղը Ահմէտ Ֆարիս է-ֆէնտիյէ տէօրտունճի բիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պույրուլ-մուշ տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ

Բօսթանջը մէսէլէսի հագգընտա ճուսա էրթէսի կիւնքի՝ Ֆոր-ոէ Պոֆէրտա պէր վէճհը աթի օ-գունմուշ տըր։

«Ճուսա կիւն իլան իթտիկի-միզ վէճհ իլէ, Պապը Ալի՝ Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթինին թիւրքիատա թէէսիս օլունմուշ օ-լան Եունան բօսթախանէլէրինին գաբատըլմասը ալէյհինտէ վէր-տիկի բրօթէսթանտէ կէլէն բէնչէնպիհ կիւնիւ ճէվապ վէր-միշ տիր։

«Իյպու ճէվապնամէսինտէ Պա-պը Ալի պէեանաթը սապրգասընը թէէյիտ իթմիշ, վէ պու թէտպի-րի Լարիսատաքի Օսմանը բօսթա-խանէսինին տէրտգապ գաբատըլ-մասը իւզէրինէ իթթիհազէ մէճ-պուր օլմուշ օլտուղունու, վէ միւ-զաքէրէ իչիւն Պապը Ալինին թա-լեպ իթտիկի վագթ պիլէ վէրիլ-մէքսիզին, մէգքիւր Օսմանը բօս-թախանէսինին գաբատըլմըշ օլ-տուղունու պէեան իթմիշ տիր։

«Պապը Ալի Եունանիսթանին էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օ-լան պիր միլլէթ կիպի մուամէլէ օլունմագ իսթէմէյէ հագգը օլ-մատըղընը վէ պու միւսաատէնին բօլիթիգա մէսէլէլերինէ այիտ օլ-մայըպ անճագ թիճարէթ ահտ-նամէլերինէ միւթէալիգ օլտու-ղունու պէեան իթմիշ տիր։

«Պինապէրին Պապը Ալի պէեա-նաթը սապրգասընտա իսբար ի-տէրէք, Եունան սէֆիրինին բրօ-թէսթօսընը քէէնէ լէմեէյին հիւքմիւնտէ թութմագտա տըր։»

—

Իչիտիլսիյինէ կէօրէ, 75.000 լիրալըգ պիր իսթիգրազ ագտը իչիւն Մոնոոէ վաքօր գումբա-նիասը իտարէսի թարաֆընտան միւպաչէրէթ օլունան միւղաք-բաթ միվէրը լայըգընտա ճէրէ-եան իթմէքտէ տիր։ Պու իսթիգ-ռազա եէնի 4 վաքօր միւպայէա օ-լունաճագ, վէ պունլարըն իքիսի պէօյիւք վէ իքիսի քիչիւք պու-լունաճագ տըր։ Իսթիգրազը մէգ-քիւր պու տէօրթ եէնի վաքօր իլէ թէէմին իտիլէճէք, վէ ֆայիզ իլէ 100տէ 15 գարարլայտըրըլան ըէ-սիւմալի հէր սէնէ գումբանիա-նըն հասըլաթընտան թէսվիյէ օ-լունաճագ տըր։

—

Ֆիլիպէտէն Ֆօրէսթանտան Բալէնի կազէթասընա եազըլտըղընա կէծ-ըէ, կէչէն հաֆթա Շարգի Ռու-մէլի մէճլիսի ումումիսի՝ կէօմրիւք-լէր միւֆէթթիշլիյինէ թային պույ-ռուլմուշ օլան ֆեամիլ էֆէնտինին մէմուրիյէթի հագգընտա Պապը Ալի իլէ Շարգի Ռումէլի վիլայէթի պէկինինտէ թէաթի օլունան մու-խասկերէ էվվալրընը թալէպ իլէ-միշ տիր։

Ֆագաթ Շարգի Ռումէլի հիւ-հիւմէթի՝ Պապը Ալինին կէօմրիւք-լէր միֆէթթիշլիյի իչիւն կէօն-տէրմիշ օլտուղու մէմուրը թանը-մամագ գարարընտա սապիթ տիր, չիւնքի վիլայէթին նիզամնամէի տախիլիսինէ մուզայիր տիր։

Պապը Ալինին պու թէտպիրի իսէ Շարգի Ռումէլի միւխթէլիֆ գո-միսիօնընը էքսէրիյէթը արա իլէ Տերսաատէթտէ վէրմիշ օլտուղու պիր գարար իւզէրինէ միւէսսէ-օլուպ, հալ պու քի, Շարգի Ռու-մէլի հիւքիւմէթի՝ վիլայէթը մէգ-քիւրէ նիզամնամէի տախիլիսինէ թաաբիլաթ իճրա օլունտուղու հալտէ, գօմիսիօնը տէեիլ էքսէ-րիյէթը արա, իլա իթթիֆագը ա-բասը լազըմ օլտուղու մատտէսին-տէ ըսրար իթմէքտէ տիր։

Մէճլիսը ումումի՝ էվրագը մէգ-քիւրէէի միւթալաա իյլէտիքէէն սոնրա, վալիի վիլայէթին պու պապտէ իթթիհազ իլէտիյի մէս-լէքի թագտիր իյլէմիշ տիր։

—

Պուլկարին նամ կազէթա վարնա վէ Ռուսճուգ չըմէնտիֆէրինին Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի թա-բաֆընտան միւպայէա օլունաճա-ղընը պէեան իսէյօր։

—

Շարգի Ռումէլիտէն Պուլկարիս-թանա նագլ իսիլէճէք թիւթիւն վէ թուզ վէ միւսքիրաթտան մա-ատա հէր նէվ էմթաանընը բէսմ-տուխայլյէտէն մուաֆ թուլուա-ճաղը Սոֆիատան էվրօբա կազէ-թալարընա եազըմըշ տըր։

—

Նոյեմբերին 14 իւնճիւ կէճէսի կիրիտտէ զուհուր իտէն պիր ֆուրթունատան Հանեա լիմանըն-տա պուլունան պիր սէֆինէ բար-չալանարագ, համուլէսի օլան 85 պին գըյէ թուզ թէլեֆ քեամիլէն օլմուշ տըր։ Մէգքիւր թուզ Ռու-սումը Սիթթէնին մալի իմիշ։

—

Եունան թահտիտը հուտուտ գօմիսիօնընտա պուլունան պիլ-ճիմմէ էճնէպի գօմիսէրլերի ճու-մատա կիւնիւ մեմէլէթլերինէ միւ-թէվէճճիհէն ցէրսատէթտէն հա-ըէքէթ իթմիշլէր տիր։

—

Սոն խապէլերէ կէօրէ, Տէրվիշ բաշա՝ հազրէթլերի հէնուզ ցէր-սատէթ, ավտէթ իթմէեէճէք տիր։ Բաշան միւշարիէյհ էլեեվմ ցէպրէտէ պուլունուպ, Գոսօվա վէ Մանասթըր վէ Օէլանիք վիլա-եէթլերինի թէֆթիշ իթմէք իչիւն էմր ախզ իլէմիշ տիր։

—

Միւճէտտէն պիր նիշանէը թապուրու թէշքիլի իչիւն պու կիւնլերտէ եէմէնէ 500 նէֆէր աս-քեր կէօնտէրիլմիշ տիր։ Լֆիքասը մերգուսմէ միյանընտա 30 գատար զապթի պուլունուպ, պունդարքն 12սի պու սէնէ մէքթէպը հար-պիյէտէն չըգմըշլար տըր։

—

Շէհրը հալին 9ընտա Սիվրի Հի-սարտա Ռուսումը Սիթթէ տաի-ըէսինտէ պիր հարիգ զուհուր ի-տիպ, եալընը մէգքիւր տարէ միւհթերեգ օլմուշ տըր։

—

Թապիեունտան մէշհուր Ամի Պուէ չօգտան պէրու վիէննատա իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, ախի-ըէն օրատա վէֆաթ իթմիշ տիր։ Թարիխի Միլատըն 1794 սէնէսին-տէ տօղմուշ օլան ալիմը մուսաի-լէյհ՝ միւտաթը հաեաթընտա թարիխի թապիի (բնական պատ-մութիւն) վէ պիլասասա իլմը հայ-վանաթ իւզէրինէ 200տէն գիատէ էսէր նէշը իթմիշ տիր։ Մուսաի-էյհին պաչընա էսէրլերինտէն պիրի «Պիլասասա մէմալիքի միւ-թէճավիրէնին տաղլըգ օլմասը հա-սէպիլէ Աէմանիանըն ճօղրաֆիա ճէտվէլի» նամ քիթապ տըր։ Պու-ալիմ՝ քիթապլարընին էքսէրիսինի Լաթինճէ եազմըշ օլուպ, 13 գա-տար լիսան թէքելլիմ վէ թահրիր իտէր իտի։ Ամի Պուէ պիր վագթ «Իլմը թաղագաթ իլ արզ ճէմի-եէթինէ» ըէհս օլուպ, 1848տէն պէրու տա ֆիլունուն ադատէմիա-սընա մէնսուպ պուլունմուշ վէ բէք չօգ իլմիյէ ճէմիյէթլերինէ ա-զալըգ իթմիշ տիր։

—

Իթալիանլար Գըրըմ մուհարե-պէսի էնասընտա Գըրըմտա վէ-ֆաթ իթմիշ օլան վաթանտաշլարը իչիւն պիր մէէսէր (յիշատակ-րան) եազմագտա օլտուգլարընը-տան, պու հէյքել՝ պու կիւնլեր-տէ խիթամ պուլմուշ օլմաղլա պունան ըէզ ու թէէսիսի մու-թանթան սուրէթտէ իճրա իտիլ-մէք իսթէնիլտիյինտէն, իթալիա հարպիյէ նազարը՝ Գըրըմ մուհա-ըէպէսինտէ պուլունուպ էլանաս-քերլիք իթմէքտէ օլանլարը ըիւթ-պէլերի նէ օլտուղունու, վէ հէյ-քելին ըէսմը ըէքզի միւնասէպթի-լէ Գըրըմա կիտէճէք հէեթը մէպուսէեէ հանկը զապրթան իշ-թիրաք իտէճէկինի միւխթէլիֆ գօլ օլտուլարընա սիւալ իթմիշ տիր։

—

ՊԱՏՊԱՐ ՅԱԼԻՄԱՆ

ՍԱՀԻՊԻ ՎԻԼՀԷԼՄ ԲԱԼԻԻԳԱ

ԵԷՆԻ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐ

ՊԷՏՕՂԼՈՒՆՅԱ ՅՕՂՐՈՒ ԵՕԼՅԱ

ՀՕՂԱՆՅԱ ՍԷՖԱՐԷԹԱՆԷՍԻՆԻՆ ԳԱՐՇԸՍԸՆՅԱ Ն.Ս 338

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 19 ՀԱՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ ԿԻԻՆԻԻ ՔԻՒՇԱՅ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ

Մ. Վ. Բալիգա՝ պու քէրբէ մաղազասընը պլատէ պիր օլունան մահալտէ խասսէթէն ինչա իթտիրտիյի էպնիյէյէ նագլ իթտիյինի քէն-տի միւթէատտիտ միւշթէրիլէրինէ պէյանլէ իֆթիխար իտէր։

ԷՄՔԱԼԱ

Կիւզել գօդուլար, Ֆըրչալար, Տիւզէն թագըմը, Խանէ վէ Մաթ-պախ էշեասը, Օյմալար, Ասմա սատթլար, Լամպալար, Գօլլու շամ-տանլար, Թուճտան էմթաա, Եազըխանէ թագըմը, Աթթարիյէ, Եիւն վէ բամպուգ էօրթիլլէր, Այագ գապլարը, Ըչչէլլէր, Շէքերլամէլլէր, Իչկիլեր, Շիչէ իլէ Պավիէրա պիրասը, Շամխանեալար, Պաթթանլար, Շէմսիյէլեր, Գըսսա չօրապլար, Սէլլէլեր, Ֆաղֆուրիլեր, Պիլլօրլար, Պանեօլար վէ Տ.չլար, Սիւս վէ ֆանթազիա էմթաասը, Էնվալ չօ-ճուգ օյունճաղլարը, Մօմլար, Եօլճու թագըմը, Մօսգօֆ մէչիլլէրի, վէ սարը պլն տիւրլիւ էմթաա.

ԶԷՐԱՖԹԸ ԳԱՎԱԼԻՔ ՎԷ ՈՒՃՈՒԶԼԸԳ

ԹԻԼԻԿՈՒՄ

Ա.Ամս Հ.ալ.

Պօմպայ 2 Դեկտ.

Ինկիլիթերրա հիւքիւմէթինին ռիզասը օլմատըգնա հիշ պիր շեյ եարմայաճաղընա, վէ Ա.Ֆղանիսթան մէսալիհը ճարիյէսի իւզերինէ Ինկիլիթերրա հիւքիւմէթինէ միւթէմատի մալիւմատ վերմէճէյինէ տաիր Ա.Ֆղանիսթան էմիրի Ա.պտիւլ Ռահման Խան թարաֆընտան ինկիլիթերրա տէվլէթինէ պիր մէքթուպ իրսալ գելընմասը իւզերինէ, տէվլէթը միշարիւէյնա Գանտահարը էմիրը միշարիւէյնէ թէսլիմ իյլէմիշ տիր։

Շեգոտրա 2 Դեկտ.

Գանունը ճէտիրատ ասքերի ալէյհինէ Գրիվոշիտ կէօրիւլէն հէրէճան թէզայիւտ իթմէքտէ օլուպ, Ա.սթրիա տէվլէթի Գաթարօտա ասքէր թօրլամաղա պաշլամշշ տըր։

Վիէննա 3 Դեկտ.

Ռումանիա գրալընդն մէճլիսը ումումիյի քիւշադա իթմէսի միւնասէպէթիյլէ իյրատ իյլէտիյի նումրագտա, թունա մէսէլէսի հագգընտաքի ֆգրա՝ Ա.սթրիա տէվլէթինէ տօգունտուզունտան, Պուքրէշտէ պուլունան Ա.սթրիա էլչիսինէ էմրը ախիրէ գատար Ռումանիա հիւքիւմէթիյլէ միւնասէպէթը շարսիյէտէ պուլունամասընա, վէ մէսալիհը ճարիյէ հագգընտաքի մուամէլաթը ըսասմիյէնին իճրասընա տաիր էմր վէրիլմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՈՒՄ

Իւսկիւտարտա Ա.ֆթունիզատէ մահալլէսինտէ Թօրխանէլի օղլու ճատտէսինտէ, մա հարէմլիք վէ սէլամլըգ 800 արշըն արսա իւզերինէ ինլա իսիմիշ վէ տէրունինտէ պաղ վէ պաղչէ վէ տօլապլար վէ հավուզլարը միւշթէմիլ մէճմուը 15000 արշըն արսատան իպարէթ պիր պաղ խանէ։

Իւսկիւտարտա Քէրբիչխանէ սօգաղընտա 300 արշընտան իպարէթ պիր գրթա միւհթէրէգ էվ արսասը։

Իւսկիւտարտա Պաղլար պաշընտտ Անտօնաքի սօգաղընտա 800 արշընտան իպարէթ պուլունան պիր գրթա արսանըն պէշ հիսսէսէն պիր հիսսէսի։

Գումգաբուտա Շէյխ Ֆէրհատ մահալլէսինտէ վագը մա պաղչէ 3000 արշընտան իպարէթ պիր պաղ քէպիր խանէ վէ իթթիսալինտէ մապաղչէ 300 արշընտա նպիտրէթ տիկէր պիր պաղ խանէ։

Սթանպօլտա Բրկատ բազարընտա Բարմագ գարուտա Մուսթաֆա բաշա սէպիլի գարշըսընտա վագը վէ ֆէվգանէսինտէ իքի օտայը միւշթէմիլ պիր պաղ քեարկիր տիւքքան։

Թավուգ բազարընտա Մուսթաֆա բարա չըգար իքէն 20 նումրօլու պիր պաղ քիւրքճիւ տիւքքեանընէն նրսգ հիսսէսի։

Զարշուի քէպիրտէ Քիւրքճիլէրտէ 20 նիւմէրօլու պիր պաղ քիւրքճիւ տիւքքեանընէն ռուպ հիսսէսի։

Շանզատէ պաշընտա Օսման Տէֆտ թիւրպէսի ճանիպինտէն պէտ իլէ էլլի իքինճի պիր պաղ թէրզվ տիւքքեանընէ իւչ ռուպ հիսսէսի։

Օսմանիյէ ճամիսի ճիվարընտա Սօֆճու խանընտա պիր պաղ քեարկիր քէպիր օտա։

Գուլուժմու չարշընտա Բօսպու օղլու սօգաղընտա պիր պաղ տիւքքեանընէ նրսգ հիսսէսի։

Օրթա քէօյտէ Ա.յազմա ճատտէսինտէ վագը պիր գրթա միւհթէրէգ էվ արսասընէն Ա հիսսէ իթիպարը իւչ իւչ հիսսէսի։

Օրթա քէօյտէ Նօրամ տաղընտա վագը պիր գրթա արսա։

Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ վագը 324 արշընէ պիր գրթա արսա։

Գընալը ատատա 800 արշընէ արսա։

Պալատէ մուհարրէր օն պէշ գրթա էմլաք վէ արսա Քիւրքճի պաշը զատէլէրտէն պէշ քիլինին պէր մուճիկը իլան մալլէրի օլուպ, էմլաքը մէգքիւրէնին տէօրթ հիսսէսի նիհայէթ օթուզ կիւն զարֆընտա ֆիւրսէթ իտիլէճէնինտէն իրթիրասը թալիպ օլան զէվաթը ատամիյէ հիւմին վէքիլը ուումումի պուլունանընէ էմին էօնիւնտէ 48 նիւմէրօլու տիրէտէ սաքին տատա վէքիլի Կիւլիսկեան Գասպար էֆէնտիյէ վէ եահսատ Գաշրգճիլարտա Մաթէօ խանընտն եօգարքի գաթընտա վագը 21 նիւմէրօլու օթայա վէ եահսատ Շէյխիտ ըամ խանընտա թէլլալիյէ մէրքէզինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

1 հոկտ 1881

Ասիթանէ 30-25

Մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան

Միւֆիս թաշճը Միւէյման ա.զանընն միւթէսարրրֆ օլուպ ֆիւրուխթի Իքինճի մէճլիսը թիճարէթ գարարը իգթիզասընտան պուլունմուշ օլան ճիպալի ֆէնէրի խարիճինտէ Ա.պտի-Սուպաշը մահալլէսինտէ վագը Ա.յա Սօֆիա վագֆընտան 29 նիւմէրօլը պէր պէր տիւքքեանը, վէ 31 նիւմէրօլը գունտուրաճը տիւքքեանը վէ 33 նիւմէրօլը խանէ վէ տիւքքեան սաթըլաճաղընտան, թալիպ օլանլարը Մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

19 Թշրին սանի 97

Քէզա

Գուլագսրզ Մէրէմէմ գատընն Ռումանիա տէվլէթի թէպասընտան Մանուկ Զօրաբաբէեանա օլան տուլունը մահքիմէսինին թէսվիյէսի իչիւն մէտեունէի մուամիլէյհանը Պէչիքթաչա եէնի մահալլէտէ բօսթա ճատտէսինտէ քեաին 4 վէ 2 նիւմէրօլար իլէ մուրագամ միւթէսարրքֆէ օլուտուղու պիր պաղ խանէ իլէ կազին ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան, իշթիրասընա թալիպ օլանլարը վէ տահա զիյատէ մարիւմաթ ամագ իսթէէեէյլերին Մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

21 Թշրին սանի 97

ԷՎԴԱՖ

. . 504 . . 77800 . . 51000, (1) Սթամպօլտա Ա.յազմա գաբուսընտա Հաճի խայրէտտին մահալլէսինտէ քեաին վարօր տէյիրմէնի. նին 9 հիսսէ իթիպարբլա պիր հիսսէսի։

. . 29 . . , . . 9950, Պէյօղլունտա Եէնի սօգագտա պիր պաղ մէնզիլին 9 հիսսէ իթիպարբլա 1 հիսսէսի,

. . 5 . . , . . 9950, Պէյօղլունտա Ա.նատօլու սօգաղընտա 1 պաղ մէնզիլին 9 հիսսէ իթիպարբլա 1 հիսսէսի,

. . 19 . . , . . 8976, Պէյօղլունտաեէնի չարշընտա պիր պաղ մէնզիլին 9 հիսսէ իթիպարբլա 1 հիսսէսի,

. . 18 . . , 8,975, Պէյօղլունտա Ցուզիյօ սօգաղընտա պիր պաղ մէնզիլին 9 հիսսէ իթիպարբլա պիր հիսսէսի,

. . 105 . . 16,666 . . 9450, Գալաթատա Թօքճիլար ճատտէսինտէ սէնէվի 120 լիրա քիրալը թէրպիէն 80 զրա արսատա մէպնի քեարկիր պիր պաղ միւսքիրթա մաղազասը, վէ ֆէվգինտէ պիր սայն վէ թահթընտա մախզէնին 9 հիսսէ իթիպարբլա 1 հիսսէսի։

Ցէվիէթու էվիէտտին բայանընն Էվգաֆը հիւմայուն խաղինէի ճէլիլէսինէ մահքիմինիհ զիմմէթի օլան մէպալիղէ մահսուպէն էօհտէսինտէ պուլունան Ե.հ.ը մէզքիւրե հիսսէլերի մահքէմէի թիճարէթ մարիֆէթիյլէ միւզայէտ, վէ իլանը պիլ իճրա բաղպաթը նասրն ինգրթաը ճիհէթլէ, էմլաքը մէզքիւրե հիսսէլերի՝ Էվգաֆը Հիւմայուն խաղինէսի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ, վէ մէզքիւր հիսսէլերին մէտեունը միւշարիւէյհ հաղրէթլերինին թագրիրլերինէ պագրմայարագ, Էվգաֆը Հիւմայուն վէ եահսատ պէեան օլունաճագ նամա կէչիրթարիրլմէք իւզրէ իլամը տերտսթ իտիլմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, մէզքիւր հիսսէլեր չիմտի խաղինէի Էվգաֆը Հիւմայունըն մալի օլուպ, խաղինէճէ պունլարըն պիլ միւզայէտ թալիպլերինէ ֆիւրուխթլա գարար վէրիլմիշ օլտուղունտան, վէ էմմաքը մէզքիւրե հեր քիմին էօհտէսինէ թէգարրուր իտեր իսէ, գարարտատ կիւնիւ մուտճճէյէսի խսթիֆա օլունուպ օ կիւն ֆէրաղ մուամէլէսի իճրա գըլընաճաղընտան, մէզքիւր հիսսէլերէ թալիպ օլանլարը 97 սէնէսի թշրին. նի սանիսինին 23ունճի բաղար իրթէսի կիւնիւնտէն չէհրը քեանունը էվվէլին 7ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար միւզայէտէսի իճրա իտիլէճէկի, վէ իրթէսի սալը կիւնիւ տախի 100-տէ 5 զամմ գապալ օլունուպ, անէն օօնրա զամմ գապալ օլունմայաճաղը, վէ իշպու 15 կիւն միւատէթ զարֆընտա Մահիլլաթ տաիրէսինճէ միւզայէտէլերի տէրտէսը իճրա օլունտուղու մանլար օլմագ իչիւն էյեամը մէզքիւրեա բէյ ագչէլերինի թէպլիմը խաղինէ իտիպ մէզաբընտա պուլունմալարը իլան օլունուր։

(1) Ճիւմլէլերին պաշլարընտա իլգ հիղատտա պուլունան բագգամար մահլիլաթըն նիւմէրօլարընը վէ իքինճի հիղատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլերինի վէ իւչինճի հիղատաքիլէր տախի գըյմէթը միւզայէտէսինի պիտիրմէքտէ տիրլէր։

ԷՎԴԱՖ

430 զրա. Գասըմբաչատա Պէտրէտտին մահալլէսինտէ, Թէրսանէ ճատտէսինտէ պէր մուճիպը խարիթա 430 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

125 զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ, պէր մուճիպը խարիթա 125 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

531 զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ, Թէրսանէտէն Ա.զապ գաբուսունա միւրուր իտէն թարիգատէ պէր մուճիպը խարիթա 531 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

235 զրա. 47,000 զրչ. գըյմէթը մուխամմէնէսի, Պէյօղլունտա Շէյխանէ գարաղօլու ճիվարընտա պէր մուճիպը խարիթա 235 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

37 զրա. 4440 զրչ. գըյմէթը մուխամմէնէ, Երինէ մահալը մէզքիւրտէ պէր մուճիպը խարիթա 37 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

Քէզա՝ մահալը մէզքիւրտէ պէր մուճիպը խարիթա արսաի վագֆիյէ։

Զրա	Բարմագ	Գըյմէթը մուխամմէնէ
23	8	3666½
71		9940
40	8	4840
32	12	3900
34	12	4140
36	8	4360
58	20	7060
51	4	6140
144	8	17326
41	16	5000
52	6	6270
40	8	4025
58	18	5875
48	12	4824
57		8550
55	12	8270

34 զրա. Պէյօղլունտա Պէտրէտտին մահալլէսինտէ Գրալէ սօգաղընտա պէր մուճիպը խարիթա 34 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

297½ զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ Թօզ գօբարանտա պէր մուճիպը խարիթա 297 պուչուգ զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

197 պուչուգ զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ պէր մուճիպը խարիթա 197 պուչուգ զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

170 զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ 170 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

161½ զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ 161 պուչուգ զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

153 զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ 153 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

150 զրա. Երինէ մահալը մէզքիւրտէ 150 զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ։

Պալատէ մուհարրէր արսալարը 3 մահ զարֆընտա մուայէնէ օլան 7 հաֆթա միւատթէթը իլանընտան 7ինճի իլան միւատթէթի օլան իշպու 97 սէնէսի թշրինը սանինին 23ունճի բաղար իրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն, շէհրը մէզքիւրէն 30ընճը բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տան 10ա գատար հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէսի իճրա գըլընաճաղընտան, հէր նէ գատար զամմ վուգու պուլուր իսէ գապալ օլունուպ, վէ էրթէսի սալը կիւնիւ տախի 100տէ 5 վէ տահա զիյատէ զամմ վուգու պուլուր իսէ, գապալ իտիլէրէք, անտէն սօնրա Պալը Ալիէ արզու իսթիզան օլունաճաղը վէ գրյմէթը մուխամմէնէնին էօյրինէ միւսալի բէյ ագչէսինի միւսթահզրլէն էյամը մէզքիւրէտէ Էվգաֆը Հիւմայուն Մահլիլաթ սաիրէսինէ կէլիպ, բէյ ագչէլերինի թէպլիմը խաղինէ իտէրէք, միւզայէտէսինտէ պուլունմայարը լազըմ կէլէճէկի 7ինճի տեֆա օլտրագ իլան օլունուր։

22 Թշրինի սանի 97

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՑԵԱՆ

Ա. ԳԱԼԱՄԱԹԻ

ՎԷ

ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸՆԸՆ

ՊԷՍՑԻԻԳ ՏՈՒԽԱՆ ՖԱԳՐԻԳԱՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՆ 31ՆՃԻ ԿԻՒՆԻՒՆՏԷ ՊԷՑՕՂԼԸՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ

461 ՆԻՒՄԷՐՕՏԱ ՔԻՒՇԱՏ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՈՒԷԹԻ

Սերմայէ	200,000,000	ֆրանգ .
Լատա օլունան	50,000,000	»
Ինհթիսաթ սանտրղընտա մէվճուտ	80,000,000	» 29 սանթիմ

ՄԱԳԱԶԻՆԱՐԸ

ԼԻՕՆ	Ս. ԲԷԹԲԷՍՊՈՐԳ
ԲԱՐԻՍ	ՄԱՏՐԻՏ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ՃԻՆԷՎՐԱ
ԼՕՆՏՐԱ	ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԷ
ՎԻԷՆՆԱ	ՄԸՍԸՐ

Վէ սայրը պիր չօգ պէլտէլէրտէ.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիճիսիմէ պանգա մուամէլէլէրինի տէր իւհատ իտէր։
Իսհամ իւզերինէ իգրազ իտէր. (էտիւնճ վէրիր)։
Իսհամ ըէհին ալարագ հիսապը ճարի աչար։
Ֆրանսայա վէ սայրը էճնէպի մէմլէքէթլերինէ բօլիցա քէշիտէ իտէր։
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտալարը վէրիր։
Պօրսա իշլերի իչիւն վէրիլէն էմրլերի իճրա իտէր։
Իսհամ հըֆզ իտէր։
Թէսլիմ օլունտ՝ նագտը գապալ իտէր, վէ մուգապէլինտէ չէրայիթի մալիամէ իլէ պօնօլար վէրիր։
Սրանպօլտէ մոթաբրը (իտարէսի)։ — Նումէրօ 10 Մէրթէպանի սոգաղը։ — Եագուպ խան Ղալաթատա։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎԼՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լ օնտրա, 3 Դեկտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր	99 1/8
Օսմ. էսհամը աչըլը	13-1/16
» » գաբանը	14-
Իսթիգրազ 65	17-1/8
» 69	15-3/4
» 71	73 1/4
» 72	27-
» 73	14-1/8
Օսմանը պանգասը	19-7/8
Մըսըր տուլուն. մուֆթա հրաէ	73-1/4
» ըմթիյազը	91-1/8
Բուսիա իսթիգրազը	88-3/4
Գամպիօ Բարիզ 9 այ վառէ	-

Փարիզ, 3 Դեկտ.

Ֆրանս. Լսհ. 3 % Ֆր.	85 82
» » 5 գրօնուզ	115-90
Օսմ էսհամը աչըլը	14 25
» » գաբանը	14-25
Իսթիգրազ 65 Ֆր	87-
» 69	72-
» 73	73-
Մըսըր ֆօնտ. մուֆթա հրաէ	368 75
Գրէսի Լիօնէ	880-
Օսմանը պանգասը	731-25
Բուսէլի չըմէնտաֆէրի	55-
Իթալիա էսհամը	91 05
Գամպիօ Լ.օնտրա 3 այ վառէ	25 24

Վիէննա, 3 Դեկտ.

Աֆիոն Ֆիորին	-
Բուսէլի չըմէնտաֆէրի	25-80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհմ. ուս. տիւնագ. գաբ.	15 08
Պու ասպահ աչըլը	35-09
Իսթիգ. 63 (Մուֆթ.) 6 %, Ֆ.	94-
» 65 » 6 %, Ֆ.	85-
» 69 (Բրնար) 6	78-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	26 62
» 73 6 %, Ֆ.	75
Բուսէլի չըմէնտաֆէր 3	53 25
Ագէէ ֆայիզի	09-
Ըրբօր Ղրչ	05-
Հավալէսիզ »	-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէսի ժէնէրալ	6 30
Սամպալ պանգասը	11-10
Օսիէթէ ժէնէրալ	5 20
Թրամվայ	3-80

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱՔԸ՝

Օսմ. լիրասը 100 զրչանն	Ղ.-Ֆր.
Պէյազ մէհիսիյէ ֆարգը	107-27
Մէթալիք »	204 20
Պէչիք »	209 20
Ալթըրզ »	126-
Պազըր »	610-
Գայմէ »	950-
Ինկիլիզ լիրասը	109-22
Ֆրանսըզ ալթունու	37-18
Փոլ	89-22
Գրիմդ ալթունու	51 26
Դարպան գայմաի	8 63

(1) (2) (3)

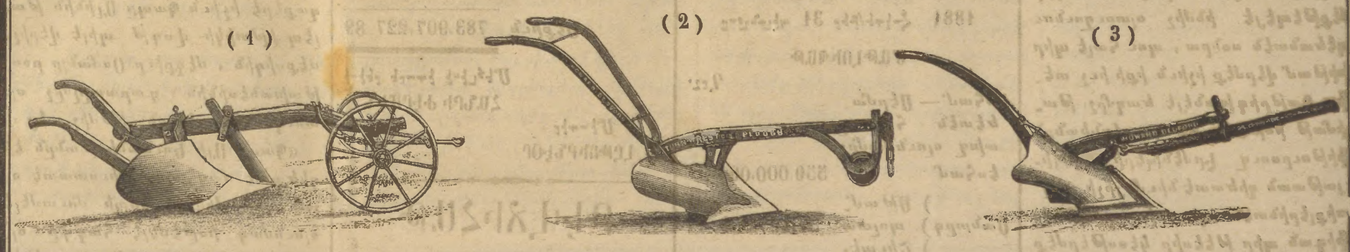

ՉԻՖԹՃԻԼԷՐԻ ՄՈՒՀԻՄՄ ԳՕՂԱՑԼՐԳ ԱՃԷՆԹՕՍՈՒ ՏԷՐԱԼԻԹԼԷՏԷ ԳԱԼԱԹԱՏՍ

Ց. Մ. Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պալատէ բէսիմէրի կէօսթէրիլէն սապանլար, վէ սայիր էտէվթը զըրախէսի իչիւն Ինկիլիթերրանընն գրաթի ճէվկէթը գրալիսի թարաֆընտան էէԼի Ա.Լթ. Պիրինճի Մինիսթէրի Գ.Ա.Ֆ գապանմըշ օլան Միւսիւ Հոուարտն իճատը օլուպ, Ա.նատօլու վէ Ռումէլի չիֆթճիլէրինէ պէտիրէ գէօլայըզլար էէօսթէրմիշ տիր։

Մէզքիւր սապանլար կէրէք եումագ վէ կէրէք սէրթ թօքրազլարտա գուլլանըլըպ, վէ պու սապանլարա իշլէյէն չիֆթճիներին խսթիֆատէ իտէճէյի գէօլայըզլարը թարիֆ իլէ անլաթմագ միւմքին տէյիր։

Մէզքիւր սապանլարը պիչիմի էսկի ուսուլատ օլան վէ Ա.ՐՕՐ վէ ԳՕԹԱՆ տէնիլէնլէրէ պէնզէր իսէ տէ, էօյլէ պիր ալա ուսուլատ իմալ իտիրմիշ տիր քի, խթէնտիյի տէրինլիքտէ չիֆթ սիւրիւլպիլիպ, ազ եօրկունլուզլա չօգ իշ կէօրճէք տիր։ հասըը պու ալէթին վասի օվալարտատախի բէք պէօյիւք խըզմէթ իտէպիլէճէյի Ա.նատօլու վէ Ռումէլի ահալիսինէ սուրէթը մախսուսէտէ իլան օլունուր։

Մէզքիւր սապանլարը թօքրազա սարլանան ուճլարընտան եէտէքլերի տախի պուլունուր։

(1) Ն.° աղբիրը գըյէ 60 Ֆի. 4½, Օս. Լ. եէտէյի 15 դրչ.
(2) » » » 40 » 3 » » » 12 »
Սաֆի տէմիրտէն (3) » » » 20 » 2 » » » 12 »

Գաթըր վէ սայիր հայան իլէ նագլի չօգ գօլայ տըր։

Իշպու սապանլար հագգընտա զիյատէ մալիամաթ ալագ իսթէյէն, տօղրուտան տօղրույա մուամիլյհիմ Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։ Թաչրալարատան օլունան սրբարըշլարընն պէտէլի բէչինէն էօտէնտիյի հայտէ տէրհալ կէօնտէրիլիր։ Պու մանքինալարընն խայլու բէսիմէրի տախի վար տըր քի թալիպինէ վէրիլէճէք տիր։

ԹԱՇՐԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՎԷԲԻԼԼԷՐԻՄԻԶԻՆ ԻՍԻՄԼԷՐԻ

Թրապզոն.
Եօզկաթ.
Էնզարլ.
Զանկրըրը վէ Գէնգկին.
Սիվրի Հիսար.
Պէյ Պազար.
} Գէորգ աղա Թօքալեան. Ասթարթը խան Ն.° 14

Պրուսա. Պօղոս վէ Յակոբճան աղա Տէմիրճի
Պաֆրա. Կարապետ աղա Ա.թմաճեան
Սամսօն. Ն. Ճինկօղեան Մ. Տատեան վէ Գ. Մէքայէլեան աղալար վէ գումճանեասը
Երզինկեան. Յակոբ աղա Շաւարշ
Պանդրմա. Յովհաննէս աղա Տէր Անտոնեան
Բէսթէնճէ. Բուզանդ աղա Ադամալեան
Էզրուում. Յովհաննէս աղա Ինճիճեան
Կիւրիւն. Մանուկ աղա Յ. Քօջունեան
Պայբուրտ. Համարձում աղա Գաղանճեան
Թոգաթ. Անտոնիկ աղա Փիլիպոսեան
Մէրզիֆոն. Մկրտիչ աղա Ֆէնէրճեան
Խարբուտ. Ճիվան աղա Թէրզիպաշեան
Բէօֆճանեա. Բեռնհեաեան գումճանեասընտան Յակոբ աղա Սուճուեան
Ատանա. Գրիգոր աղա Ս. Եսոհեան
Պալքէսէր. Կարապետ աղա Քօստիկեան
Ա.ֆիոն Գարահիսար. Յակոբ աղա Տօնէլեան
Գայսերիյէ. Նազարէթ աղա Մալխասեան
Զօրում. Գրիգոր աղա Զօրթեան
Ամասիա. Կարապետ աղա Կիւմիւշեան
Սունկուրլը. Ա.ւետիս աղա Թալասեան
Մուսուլ. Հէվամէ Տավուտ Թէմօ վէ շիւրէքեասը
Մէրտին. » Մահտէսի Թօմա Միմարպաշը
Սղերտ. » Ճիպրայիլ Եուսուֆ Ապպոչ էվան
Արզաղ. Պետրոս աղա Տէրպապեան Շէյխ խանընտա
Էտիրնէ. Խաչատուր վէ Թադէոս Մէնզիլճեան աղալար Գաղագիանէ չարշըսընտա
Թէրսիս. Հաճի Գրիգոր աղա Փանոսեան
Մալաթիա. Ա.ւետիս աղա Եագուբեան
Զանագ գալէ. Ա.նդրանիկ աղա Թաչճեան
Գասթամունի. Գրիգոր աղա Թաղուորեան